

DRAUGAS

PERIODICALS
April 14, 1998

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, BALANDIS — APRIL 14, 1998

NEWSPAPER — DO NOT DELAY — Date Mailed 04/13/98

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 72

Ryškėja nesutarimai valdančiojoje koalicijoje

Du LKDP nariai sustabdė
narystę Seimo frakcijoje

Vilnius, balandžio 10 d. (BNS) — Seimo krikščionių demokratų frakcijos nariai Petras Gražulis ir Ignacas Uzdavinys paskelbė sustabdantys savo narystę frakcijoje. Seimo nariai kol kas nekommentavo savo sprendimo.

Pastaruoju metu krikščionių demokratų partija nesutaria su konservatoriais, savo bendrais valdančiojoje koalicijoje, dėl Europos reikalų ministerijos likimo bei švietimo ir mokslo ministro paskyrimo.

Pagal koalicijos sutartį, krikščionys demokratai siūlo savo atstovus vadovauti šiai, taip pat Užsienio reikalų ir Krašto apsaugos ministerijoms.

Tačiau konservatoriai pastaruoju metu nedviprasmiškai užsimeina, kad švietimo ir mokslo ministro paskyrimas yra susijęs su Europos reikalų ministerijos likimu. Krikščionių demokratų nuomone, ši ministerija yra nereikalinga, tuo tarpu konservatoriai ją laiko labai svarbia.

Kitas krikščionių demokratų frakcijos narys Algirdas Patackas šiomis dienomis viešai įspėjo, kad jeigu nebus paskirtas jų deleguotas žmogus vadovauti švietimo ir mokslo ministerijai, gali sugriūti valdančioji koalicija.

Tačiau, partijos pirmininkas, užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas penktadienį pareiškė, kad tai yra asmeninė A. Patacko nuomonė.

Krikščionių demokratų frakcija buvo antra pagal dydį Seime. Jai priklausė 16 Seimo narių.

Dviems nariams pasitrau-

kus, ji tapo trečiaja, nusileisdama Centro sąjurgos frakcijai, kuriai priklausė 15 narių.

Pasiūlyti kandidatai i
švietimo ministro postą

LKDP pirmininkas Algirdas Saudargas penktadienį premjerui bei Seimo pirmininkui įteikė partijos sprendimą, kuriuo siūlomi dar du krikščionių demokratų kandidatai i švietimo ir mokslo ministro postą.

A. Saudargas po susitikimo su parlamento vadovu Vytautu Landsbergiu žurnalistams sakė kandidatūrą neaptarinėjęs, o premjerui sprendimą perskaitė telefonu.

Ketvirtadienį partijos valdybos posėdyje i šį postą nuspręsta pasiūlyti Molėtų rajono merą Valentį Stundį ir Valdybos reformų ir savivaldybių reikalų viceministrą Vidmantą Adomoni. Krikščionys demokratai neatsiėmė ir politologo Egidijaus Vareikio kandidatūros.

Laikinasis krikščionių demokratų partijos valdybos pirmininkas Vytautas Bogušis žurnalistams tvirtino, jog jiems nebuvo pasakyta, kad E. Vareikio kandidatūra atmėtama. „Premjeras tik paprašė, kad duotume daugiau kandidatų, i tai mes ir atsižvelgėme“, sakė jis ir dar kartą patvirtino, jog jų partija nesirengia atsisakyti šio posto. „Tai sutartą ir numatytą koalicijos sutartyje, o tas, kas priklauso mums, tas ir priklauso“, sakė V. Bogušis.

Jis neigė, kad krikščionių demokratų ir konservatorių koalicija gali iširti dėl nesutarimų dėl švietimo ir mokslo ministro bei Europos reikalų ministerijos likimo.

Liberalai kritikuoja vyriausybę dėl mokesčių didinimo

Vilnius, balandžio 9 d. (BNS) — Lietuvos liberalų sąjunga kategoriškai nesutinka su vyriausybės sprendimu didinti akcizų (priedetinio mokesčius masinio vartojimo produktams) degalams, alkoholiui ir tabakui.

Vyriausybės sprendimas padidinti akcizus prieštarauja valstybės Konstitucijai, kuri

tokią teisę suteikia tik Seimui, teigiama Seimo liberalų sąjungos frakcijos nario Kęstučio Trapiko ketvirtadienį spaudos konferencijoje paskelbtame partijos pareiškime.

Seimo narys pažymi, kad Seimas neturėjo teisės perleisti vyriausybei teisės nustatyti akcizų įkainius.

Liberalių reformų frakcija dar sausio mėnesį kreipėsi i Konstitucinį teismą dėl panašių valdžios sprendimų atitikimo Konstitucijai.

K. Trapikas taip pat įsitikinęs, kad beatodairiškas akcizų didinimas prieštarauja vyriausybės skelbiamai mokesčių mažinimo politikai ir išaukia kainų didėjimą, o akcizų degalams, alkoholiui ir tabakui padidinimas skatina kontrabandą ir nekokybiškos produkcijos išsigalėjimą, sakė Seimo narys.

Kalbos apie tai, kad akcizų didinimas leis padidinti socialinės sferos darbuotojų atlyginimus K. Trapiko nuomone yra „Valdžios propaganda“. Jis įsitikinęs, kad akcizai nuo balandžio 10 d. didinami dėl to, jog vyriausybei nepavyksta vykdyti numatyto akcizų surinkimo plano.

Pasak K. Trapiko, per du mėnesius i valstybės biudžetą nepateko 93 mln. litų planuotųjų akcizų pajamų.

„Pertiurejome, kokios galimybės plėtoti dvišalį bendradarbiavimą mokslo, aplinkosaugos, taip pat ekonominiuose srityse“, balandžio 10 dieną po susitikimo su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi sakė JAV ambasadorius Lietuvoje Keith C. Smith. Pasak jo, buvusio JAV piliečio išrinkimas Lietuvos vadovu sukėlė nemažą susidomėjimą Amerikoje, kurios verslininkai emė domėtis investicijų i Lietuvos ekonomiką galimybėmis, prekybinių ryšių plėtojimu. Lietuvos prezidentas pabrėžė investicijų, kurios netiesiogiai padeda užtikrinti Lietuvos saugumą, svarbą Lietuvos ekonomikai.

Nuotr.: (iš kairės) JAV ambasadorius Lietuvoje Keith C. Smith ir Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus.

(Elta)

Ivykiai Latvijoje nepablogins Lietuvos ir Rusijos santykių

Vilnius, balandžio 10 d. (BNS) — Penktadienį po susitikimo su prezidento patarėju užsienio politikos ir valstybinio saugumo klausimais Albūnu Januška Rusijos ambasadorius Lietuvoje Konstantinas Mozelis žurnalistams sakė, kad dėl padėties Latvijoje Lietuvos ir jo valstybės santykiai nesikeis ir toliau liks draugiški.

„Lietuvoje tokių problemų nėra, ir tikimės, kad nebus“, sakė prezidento patarėjas, pridurdamas, kad Lietuvoje vyrauja kitoks nei Latvijoje požiūris i rusus.

Tačiau K. Mozelis pripažino, kad jis truputį nerimauja dėl spaudos paskelbtų pareiškimų apie tariamą Rusijos priešišumą bei būtiną Lietuvos vieningumą. „Juokinga kalbėti apie Rusijos priešišumą, nes jos politika pro-

tinga ir konstruktyvi. Rusijos santykiai su Baltijos valstybėmis geri“, teigė diplomatas. Jis pažymėjo, kad „nereikia ieškoti šešėlio ten, kur jo nėra“.

Susitikime su A. Januška K. Mozelis pakartojo Rusijos nuostatai dėl įvykių Latvijoje. Jis pažymėjo, kad Rusija siekia išspręsti kilusius sunkumus ir surasti „bi valstybės tenkinantį sprendimą, tačiau tai turi būti daroma, nepažymėjant „dabar diskriminuojamų žmonių“. „Tai mūsų žmonės, tai mūsų piliečiai“, teigė jis.

Komentuodamas kitą savaitę įvyksiantį užsienio reikalų viceministro Roko Bernoto apsilankymą Latvijoje, K. Mozelis sakė, kad tai „naudingas ir įdomus vizitas“.

Jis pridūrė, kad Rusija nori kuo geriausiai įvykių Latvijoje raidos ir nesistengia aštrinti santykių.

Jo nuomone, Latvijoje reikia išspręsti rusakalbų problemą, jų nediskriminuoti.

Lietuva galėtų
„prigristi“ Latvijos ir
Rusijos konflikta

Rusijos prezidento konsultacinės tarybos narys Aleksandr Čiujevas mano, kad Lietuva „kaip niekas kitas“ galėtų padėti, sureguliuojant Latvijos ir Rusijos konfliktą.

„Lietuvos ir Rusijos santykiai yra labai geri, ir galima būtų sukurti „tiltelį“, kuris atsivertų priešingas jėgas tiek Rusijoje, tiek Latvijoje“, sakė jis penktadienį spaudos konferencijoje Vilniuje.

Anot jo, nėra prasmės aiškintis, „kokia iš tikrųjų buvo demonstracija ir kas ką pastūmė“ Rygoje, o svarbu išsiaiškinti, „kas ir kokie tikslai už tų įvykių stovi“.

Neoficialaus vizito i Lietuvą atvykęs A. Čiujevas sakė noris susipažinti su Lietuvos ekonomine ir užsienio politika po prezidento rinkimų bei supažindinti Lietuvos parlamentarą apie pasikeitimus Rusijoje.

Sausio 13-osios medaliu apdovanotas Rusijos politikas sakė atvykęs i pagyvinti santykių su Lietuvos krikščionimis demokratais. Jis pats vadovauja Rusijos krikščionių

demokratų partijai.

A. Čiujevas teigė, kad svarstoma galimybė paskelbti bendrą abiejų partijų pareiškimą dėl įvykių Latvijoje.

Rusija per Lietuvą
nebetiekia kuro Latvijai

Rusija nutraukė dyzelinio kuro tiekimą per Biržus i Ventspilio uostą, o naftos tiekimas Latvijai sumažintas maždaug penktadaliu.

Nafta i Ventspilį, pasak „Naftotiekio“ darbuotojo, pumpuojama, tačiau mažesniu našumu. Įmonės ekonomistė Rita Dagienė mano, kad Rusijos naftos tiekimas Latvijai mažėja ne tik dėl politinių priežasčių, bet ir dėl sumažėjusių pasaulinių naftos kainų.

Pirmąjį šių metų ketvirtį per Biržus i Ventspilį i Mažeikius transportuota iš viso 6.1 mln. tonų naftos ir dyzelinio kuro — 17 proc. daugiau nei pernai tuo pat metu, kai buvo perpumpuota 5.2 mln. tonų naftos ir dyzelinio kuro.

Vyriausybė pradėjo konsultacijas dėl studijų finansavimo

Vilnius, balandžio 10 d. (BNS) — Mokslo ir studijų finansavimo reikalus apsvaustė vyriausybės atstovai ir aukštųjų mokyklų rektorai.

Susitikime dalyvavo Mokslo ir studijų departamento prie švietimo ir mokslo ministerijos direktorius Rimantas Šližys, vyriausybės patarėjas švietimo ir mokslo klausimais Albertas Žalys, kiti vyriausybės, Finansų bei švietimo ir mokslo ministerijų atstovai.

Kaip pranešė vyriausybės spaudos tarnyba, susitikime buvo pasikeista nuomonėmis aukštųjų mokyklų valstybinio finansavimo klausimais, kalbėta apie studentų, įstojuos i valstybės finansuojamas vietas, ir laisvųjų klausytojų santykyje aukštosios mokyklose problemas, minimalių biudžeto lėšų aukštosios mokyklos nustatymo metodikos projektą.

Vilniaus universiteto rektorius Rolandas Pavilionis sakė, kad toks susitikimas esąs „labai pozityvus“. „Džiugu, kad valdžia pradeda reaguoti i mūsų keliamas problemas“, sakė jis.

URM vadovas prašo panaikinti Europos reikalų ministeriją

Vilnius, balandžio 11 d. (Elta) — Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas įsitikinęs, jog Europos integracijos reikalus Lietuvoje turi derinti viena institucija, glaudžiau bendradarbiaujanti su Užsienio reikalų ministerija bei tiesiogiai pavaldi vyriausybei. Tai jis pareiškė penktadienį surengtoje spaudos konferencijoje.

Kaip žinoma, A. Saudargas ne kartą siūlė tiksliau apibrėžti Europos reikalų ministerijos veiklos sritį bei tikslinti patį institucijos pavadinimą. Krikščionių demokratų frakcija įsitikinusi, kad tokia institucija yra iš viso nereikalinga, nes tas pačias funkcijas atlieka Užsienio reikalų bei Ūkio ministerijos.

„Pagrindinis šios institucijos trūkumas yra tas, kad Europos reikalų funkcijos sudėtos su kitomis funkcijomis — privatizacijos ir investicijų skatinimo“, mano A. Saudargas.

Valdančioji konservatorių frakcija tebesilaiko nuomonės, jog Europos reikalų ministerija reikalinga, nors ir sutinka pakeisti jos pavadinimą i Europos reikalų ir ekonominės plėtros ministeriją.

* Naujasis Lietuvos sveikatos apsaugos ministras Mindaugas Stankevičius žada tęsti reformas, o pirmiausia — susipažinti su ministerijos finansine padėtimi. Radijo stočiai „Radiocentras“ ministras pabrėžė esąs prieš bet koki ministerijos aparato „valymą“, tačiau „tai nereikia, kad nekompetentingi darbuotojai liks ministerijoje“, sakė jis. M. Stankevičius neketina keisti to, ką ankstesnysis ministerijos vadovas Juozas Galdikas darė gerai. Ministras įsitikinęs, jog pirmuosius sveikatos apsaugos reformas žingsnius žengė jo vadovaujama vyriausybė 1996 m., kai buvo priimti pagrindiniai dokumentai.

(BNS)

A. Saudargas siūlo konservatoriams diskusiją dėl Europos reikalų ministerijos ateities pradėti iš esmės „padedant i šalį emocijas ir visiškai netinkamas asociacijas su kitais klausimais“.

* Savivaldybių veiklą nuo šiol kontroliuos vyriausybės skiriami pareigūnai — vyriausybės atstovai, numatyta Savivaldybių veiklos teisinės priežiūros įstatymo projekte. Įstatymas keičiamas dėl Konstitucinio teismo išvados, kad Apskrities valdymo įstatymo pakeitimai bei vyriausybės atstovo įstatymo pripažinimas netekusiu galios prieštarauja Konstitucijai. Įstatymo projekte numatyta, kad vyriausybės atstovą skiria ir atleidžia vyriausybė valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministro teikimu. Vyriausybės atstovui suteikiama teisė potvarkiu sustabdyti įstatymams prieštaraujančio sprendimo vykdymą ir reikalauti, kad sprendimą priėmusi institucija šį reikalavimą apsvaustytų artimiausiam posėdyje.

* Vidaus reikalų ministerija skirs pinigines premijas už informaciją apie asmenis, organizavusius ir vykdžiusius sprogdinimus bei padėjusius.

Piliečiai, pateikę svarbių žinių, padėjusių sulaukyti ir patraukti baudžiamojam atsakomybės nusikaltėlius, bus premijuojami iki 10,000 litų, o jų anonimiškumas garantuojamas, pranešė VRM spaudos tarnyba.

Pranešime sakoma, kad policija greičiau išaiškins nusikaltimus, ypač sprogdinimus ir padėjimus, jei liudytojai nevensgs suteikti informacijos teisės saugos institucijoms.

Piliečiai gali skambinti VRM pasitikėjimo telefonu. Informacija taip pat galima teikti raštu.

* Prezidento patarėjas Raimundas Mieželis atsisakė atlyginimo. Jo pareikškimė Prezidentūros buhalterijai prašoma neskaiciuoti i nemokėti jam atlyginimo. Jokie tokio prašymo motyvai pareiškime nenurodomi. Prezidento patarėjas šiuo metu yra Amerikoje. R. Mieželis gauna pensiją už darbą bendrovėje „Container Corporation of America“. Jis yra buvęs šios bendrovės viceprezidentas.

* Lietuvos socialdemokratai stebėtojų teiseimis priimti i Europos socialistų partiją (ESP), vienijančią Europos socialdemokratus ir socialistus. ESP turi tikruosius narius ir stebėtojus. Tikraisiais nariais gali būti Europos Sąjungos valstybių partijos, o stebėtojai ES nepriklausančių valstybių socialdemokratai ir socialistai. Lietuvos Socialdemokratų partijos (LSDP) pirmininkas Aloyzas Sakalas sakė, kad tapusi ESP nare LSDP gaus įvairią informaciją, savo idėjų palaikymą. ESP žada pakviesti keltą jaunų asmenų i Lietuvos ir padėti jiems ruošti tapti politikais.

(Elta)

KALENDORIUS

Balandžio 14 d.: Tiburcijus, Valerijonas, Maksimas, Liudvika, Visvaldas.

Balandžio 15 d.: Petras, Gema, Anastazija, Nasė, Vilnius, Vaidotė.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

DVASIŠKUMAS TALKINA GYDYMUI

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Jei domėjaisi dabartine medicinos pažanga per paskutinius keletą metų, sužinojaisi, kad trečdalis amerikiečių naudoja pasirenkamąjį gydymą (alternative medicine). Mažiau žinomas faktas, kad kas ketvirtas amerikiečių pasirenkamasis gydymas yra malda.

Tikybą yra savitas dalykas. Dabartiniai tyrinėtojai pradėjo dokumentuoti apčiuopiamą, objektyvų ir moksliską įrodymą apie įtarimą, kad dvasinė veikla įtakoja fiziologinį ir psichologinį gėrį.

Dabar ir mes iš arčiau žvilgtelėkime į tų mokslininkų tyrimų duomenis, idant mes pritaikytume tą dvasiškumo įrankį savi gerovei.

Tyrinimai įtaria, kad religija gydo

Keleto epidemiologinių tyrimų duomenys laiko tikėjimą, padedant sveikatai. Tokie Duko universiteto tyrinėtojai dabar susekė, kad senesnieji bažnyčios lankytojai turi didesnę atsparumą ligoms, palyginti su nedalyvaujančiais pamaldose.

Kitas tyrimas nurodo, kad religinis atsidavimas veikia kaip atspara nuo įtampos ir kad religingi žmonės rečiau negaluoja nusiminimu — depresija.

Dauguma ekspertų mano, jog minėti gerumai turi ryšio su faktu, kad bažnytiniais žmonėmis daugiau padeda visuomenė ir tas rišasi su geresne sveikata.

Vienas svarbus tyrinėtojas yra dr. Herbert Benson iš Harvardo universiteto. Jis mano, kad vien paties religinis tikėjimas gerina sveikatą, nes žmonės turi biologinį reikalą tikėti ir viršmągine esybe.

Yra ir daugiau pasirenkamųjų gydymu besinaudojančių, kurie tvirtina, jog yra moksliskai įrodymai, kad malda psichologiškai talkina, ne tik pamaldžiam asmeniui, bet taip pat teikia psichologinę naudą tiems, už kuriuos meldžiamasi.

San Francisco General Hospital, tos ligoninės širdies gydymo centre, buvo atliktas garsus, „dvigubai aklas“ tyrimas, kur pacientai buvo suskirstyti į dvi grupes. Tik už vieną tu pacientų grupę maldė savanoriai, net nebuvę ligoninėje. Na, ir nuostabus dalykas atsitiko. Tie, už kuriuos buvo melstasi, daug lengviau sirgo — jiems reikėjo mažiau talkos kvėpavime, rečiau į jų ryklės reikėjo trūbeles statyti, mažiau jiems reikėjo šlapimą varančių vaistų ir antibiotikų, tokiems rečiau sutindavo plaučiai (edema) ir rečiau juos reikėjo gairinti, palyginti su tais kontroliniais, už kuriuos niekas nesimeldė.

ma) ir rečiau juos reikėjo gairinti, palyginti su tais kontroliniais, už kuriuos niekas nesimeldė.

Maldos poveikio mechanizmo aiškinimas

Jei malda talkina abiem: besimeldžiančiam ir tam, už kurį meldžiamasi, tai koks yra tokio reiškinio mechanizmas? Tie ir tos, už save ir kitus besimeldžiai ir besimeldžiantis, jaučiasi mažiau apsvinkinti ir apsvinkintos, paprastai, vien dėl to, kad jaučiasi kažkaip prisidėję prie savo. Kartais malda yra būdas įveikti neįveikiamai atrodančią padėtį, kaip nepagydomą ligą ar padėti mylimam, kuris atsisako protauti. Tais atvejais malda atpalaiduoja įtampą ir tas sužadina kūne pasigaminimą natūralių nervus raminančių vaistų trankvilizatorių, kaip endomorfinais.

Daug sunkiau yra moksliskai suprasti, kaip malda gali padėti tiems, už kuriuos meldžiamasi. Giliai tikintieji ir tokios tikintiosios tą suppranta be sunkumų: tai Dievo Apvaizda. O mažiau dvasiškai tyrinėtojai maldos poveikio reiškinį aiškina viršausminiu jutimu (extrasensory perception), kas yra žmogaus pajėgumas perduoti teigiamą energiją per didelius nuotolius.

Dvasiškume išmintingai

Paciento paraginimas į dvasiškumą gali būti lengvas ar sunkus. Jei, taip raginant, jautiesi patogiai, nedaryk dviejų klaidų, taip elgiantis. Jei esi stipriai religingas, žinok, kad vieni asmenys noriai priims naują dalyką, bet bus ir tokių, kurie priešinsis, nes jau nuo seno turi kitokių įsitikinimų. Tokiems nepadėsi sveikti, jiems prieštaraujant.

Dar ir antro dalyko venk: nemanyk, kad asmenys, nesidomį religija, nesidomi ir dvasiškais dalykais. Mums visiems ir visoms reikia prasmės gyvenime, todėl daugelis siekia aukštesnių tikslų. Organizavta religija nesidominčius asmenis skatinime šlietis prie žmoniškųjų dalykų bei raginkime atsinaujinti gerai darbais, kas žiebs kibirkštį jų gijimui. Sėkmės.

* Gripas ir ūmios virusinės kvėpavimo takų infekcijos Lietuvoje visai išsiaišėjo. Jau daugiau kaip dvidešimtyje mūsų miestų bei rajonų šios ligos yra peržengusios epideminį slenkstį — serga daugiau kaip po 100 žmonių iš 10,000 gyventojų. Aukščia-

Lietuvos Vyčių veikėjo Martin Gestauto darbo lietuviška kopytėlė su Marijos statula prie jo namų Justice, IL.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

ŠV. PETRO ABATIJOS ŽINGSNIS LIETUVOJE

Solemo (Solemes) šv. Petro vienuolynas šį pavasarį išsikurs Lietuvoje. Vyresnioji Europos bažnyčios sesuo lenkiasi prie jaunesniosios.

Solemo abatijos vienuoliai benediktinai Prancūzijos krikšto sukakties proga nutarė 1996 m. pabaigoje Lietuvoje įkurti vienuoliją. 1991 m. du jauni, trokštą pradėti vienuolinį gyvenimą, lietuviai katalikai pasibeldė į vienuolyno, stovinčio ant Sarthe upės kranto, duris. Jie norėjo grįžti kuo greičiau savo krašte atkurti benediktinų tradicijas. Nuo tada, beveik po septynerių metų, ši mintis ir praktiškai įgyvendinta.

Benediktinai į šiauravakarį nuo Kauno, tarp Kelmės ir Šiaulių įsigijo septynių dešimt hektarų žemės plotą. Lietuvos vyskupas šią vienuoliją labai palankiai sutiko. Lietuvos katalikai itin pagėidavo savo krašte turėti tėvus benediktinus. Jiems knie-

sias sergamumo rodiklis — 282 iš 10,000 — užregistruotas Visaginė, 234 — Ukmėrgės rajone, 231 — Vilniuje, 222 — Panevėžyje, 218 — Vilniaus rajone.

Lietuvoje per 1997 metus, palyginti su 1997 metais, sumažėjo gyventojų sergamumas kai kuriomis infekcinėmis ligomis. Dizenterijos atvejų pernai užregistruota 22 proc., virusinių hepatitų — 19 proc. mažiau negu 1996 metais. Tačiau sergamumas trichinelioze padidėjo 15 procentų. Nerimą kelia tuberkuliozė ir profesinės ligos. Kasmet nustatoma iki 600 naujų profesinių ligų atvejų.

toje turėti vietą, kur galėtų pasimelsti ir susikaupti. „Sielovadoje dirbą kunigai labai apkrauti, tad jie ten galės dvasiškai atsigaivinti“, mano Solemo vadovai. Jie žino, kad „Lietuvai būtina turėti šitokių dvasinės atgaivos vietų, nes jie, atsikratę teorinio materializmo, pakliuvo į praktinį materializmą“.

Nedidėleje, apie keturių milijonų gyventojų valstybėje, 80 procentų katalikų ir tiek pat procentų tikrųjų vietinių gyventojų. Ši tauta pakrikštyta 1387 m. Tada pati jauniausia ir katalikų Bažnyčia Europoje. Užtatai ji kur kas daugiau buvo persekiojama maskviško komunizmo. Po kruvinių nacių siautėjimų, vieną 1944 m. naktį Stalino įsakymu specialūs sovietiniai daliniai išgėbėno apie aštuntadalį gyventojų ir Sibirį ir Vidurinę Aziją. Tik nedaug kas sugrįžo. Didžiuliai vyskupai, taip pat ir kunigų irgi buvo išvežti. Anot „Pagalbos vargstančiai Bažnyčiai“ duomenų, anuomet sumažėjo apie 30 procentų Lietuvos gyventojų.

Bendras kunigų skaičius nuo 1940 iki 1950 m. sumažėjo nuo 1,580 ligi 400. Vienintelėje neuždarytoje Kauno kunigų seminarijoje teišliko pats mažiausias klierikų skaičius, palyginus 1945 su 1953 m., jų iš 150 tebuvo 45.

Ligi pat 1980 m. žiaurus susidorojimo metų nemaža kunigų buvo sunaikinti; anais laikais daugelį lietuvių dvasiškų sulaukė lenkų kunigo Popieluškos likimo.

Tačiau dvasinis pasipriešinimas nesilovė. Nuo 1972 m. grupė pagrindinių redaktorių pradėjo spausdinti garsiąsias „Lietuvos Bažnyčios Kronikas“. Tomis dienomis buvo suminta drąsioji religinė pagrindinė Nijolė Sadūnaitė po ilgo tardymo Vilniaus KGB rūsiuose ištremta. Nuo tol ši vienuolė tapo tautinės ir religinės šio krašto nepriklausomybės simboliu.

Naujosios grumtynės dėl sąžinės

Savo kelionės po Vakarus, konkrečiai Prancūzijoje, metu Nijolė Sadūnaitė 1989 m. pasibaigė vakarietiškos Europos kultūros supuvimu. Ši Dievui savo gyvenimą pašventusi, Lietuvai, pakrikštytai 1387 m. Iš kitos pusės, benediktinai jaučiasi atsakingi už tai, kad kuriasi tokioje vals-

viešnamius, jaunimui siūlomus netinkamus spektaklius. Ko negalima būtų pasakyti apie anais laikais komunistinio pasaulio šalis: ištis kita rykštė, — dažniausiai nematoma, papirkėjimas, išdavystės, tokie iprasti „antrojo pasaulio“ visuomenėje, anapus „geležinės uždangos“. Visgi šiandien, išgriovus tas užtvartas, Lietuva susidūrė su tomis pačiomis bėdomis kaip ir Vakarai: ją užgriuvo tas pats praktinis materializmas, susipynęs su pražūtingu doroviniu laicizmu, nūnai užkariavusiu vos ne visą Europą. Pranašiskai 1980 m. pradžioje Solženycinas rašė: „Kur kas lengviau pavergti žmones pornografija negu tremtimi“. Iš tikrųjų seksualinio poveikio grandinės nėra matomos, bet gali būti ateityje išnaikintos ar sumažintos malda, pasninku ir atgaila. Toks žygis yra kur kas sunkesnis negu glėbiausi politinio išlaisvinimo veiksmas.

Toks Nijolės Sadūnaitės ir kitų kunigų bei pasauliečių katalikų naujosios vakarietiškos materializmo grėsmės atskleidimas savaime dar šiandien ir visados būtina vertė saugotis įvairiausių stabmeldiško materializmo apraiškų. „Bažnyčios negandos pasaulio“ žurnale „Pagalba vargstančiai Bažnyčiai“ rašoma: „Penkiasdešimt metų nutrauktas religijos dėstymas žmonėms pats reikalingiausias, nes religinė praktika dažniausiai apsiriboją vien tik kai kuriomis apeigomis (krikštu, jungtuvėmis, iškilmingomis laidotuviomis ir kai kuriomis religinėmis šventėmis.

Bičiuliškas patarimas

Tokių dalykų akistatoje Solemo vienuolija stengiasi pagelbėti Lietuvos žmonėms. Išties dvylika vienuolių rengia išvykti, aštuoni Solemo profesai, iš kurių šeši yra kunigai, ir keturi vienuolijoje rengiami broliai lietuviai.

Bažnyčia statoma iš gyvųjų akmenų: iš esmės naujojo vienuolyno įkūrimas Lietuvos žemėje prasidėjo sielose, kai du pirmieji jauni lietuviai kandidatai vieną 1991 m. rudens dieną atsiradę prie Solemo vienuolyno slenkstio prašė, kur kas vertingesnės dvasinės išmaldos. Vienas iš tų dviejų vaikinių suvokė vienuolinio gyvenimo esmę, antrasis šį sunkų kelią metė. Tačiau į jo vietą atėjo kiti du jauni lietuviai.

Vienuolins gyvenimas Lietuvoje prasidėjęs 1405 m. nutruko daugiau nei po dviejų šimtmečių. 1884 m. patvaldiškoji caro valdžia ieškojo kitių vienuolijų išnaikinti. Nepaisant to, dvi moterų vienuolių benediktinių bendruomenės išsilaikė per visą sovietmetį ligi 1991 m. Šiomis dienomis baigiamas statyti laikinos vienuolyno patalpos greičiausiai bus panaudotos kaip nakvynės namas svetiems. Galutinis namų projektas iš tikrųjų bendrai tebesvarstomas lietuvių ir prancūzų architektų.

Žlugus komunizmui, nemažai Vakarų kongregacijų įsikūrė Lietuvoje: Šv. Jono broliai, Betliejaus seserys, Ėmimo ir dangų seserys, Marijos misijų pranciškonės, karmelitės, Opus Dei kunigų bendruomenė Vilniuje ir kt.

Solemo vienuolyno abatas Philippe Dupont pasakė: „Jei mes nusikraustysime Lietuvon, tai, kaip Bažnyčios vyresnioji ir galbūt kaip didesnėji sesuo, pagelbėsime pačiai jaunajai ir paskutiniajai sėdutei, Lietuvai, pakrikštytai 1387 m.“ Iš kitos pusės, benediktinai jaučiasi atsakingi už tai, kad kuriasi tokioje vals-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$96.00. Foreign countries \$110. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, patymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$110.00	\$60.00	\$40.00
Kanadoje	(Kanados dol.) \$160.00	\$86.00	\$58.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$60.00	\$45.00	\$35.00
Kanadoje	(Kanados dol.) \$86.00	\$65.00	\$50.00
Užsakant i Lietuva:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktore — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo.
- Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

tybėje, kur sektos stipriai leidžia savo šaknis, kad užpldytų teorinio ateizmo krizės paliktą tuštumą. Naujasis Lietuvoje įkurtas vienuolynas vadinsis didžio Europos evangelizatoriaus šv. Benedikto vardu. Jis bus įkurtas netoli pranciškonų steigiamos bendruomenės, prie garsiojo Kryžių kalno, lietuvių persekiojimo laikais simbolinės vietos.

Pirmieji vienuoliai įkūrėjai, kaip manoma, Lietuvoje turėtų atsirasti per 1998 m. Velykas. Tada graži įkurtuvėms data — dvasinio tautos atgimimo šventė, katalikiškos šalies gražiai atlaikytas išmėginimas.

Iš prancūzų k. vertė ir spaudai parengė kun. J. Ambrasas, SJ

KELIONĖ Į ROMA

Vasario 1-14 d. Vilniaus kunigų seminarijos rektorius, seminarijos penktojo kurso studentai, seselės ir keletas Vilniaus arkivyskupijos kunigų buvo išvykę į piligriminę pažintinę kelionę po Italiją. Šią išvyką organizavo seminarijos rektorius kun. H. F. Fiskcher, vadovaudamasis arkivyskupo A. J. Bačkio mintimi, jog kiekvienam būsimajam kunigui vertėtų pamatyti Romą ir Vatikaną — Bažnyčios, kuriai jis rengiasi tarnauti, širdį. Kelionės dalyviai, be kitų architektūrinių ir istorinių vietų, aplankė visas kelias patriarchalines bazilikas, ypač daug dėmesio skirdami šv. Petro bazilikai, šv. Pranciškaus Asyziečio, šv. Kotrynos Sienietės, šv. Antano, šv. Ignaco ir daugelio kitų šventųjų palaikus, kartu su arkivyskupu A. J. Bačkio dalyvavo kas mėnesį vykstančios Romos lietuvių bendruomenės šv. Mišiose lietuvių koplyčioje. Svarbiausias šios kelionės įvykis buvo šv. Mišios su šventuoju Tėvu jo asmeninėje koplyčioje ir po to trumpas susitikimas su juo.

BŽ, 1998 m. Nr. 4

DIENOS CENTRU VADOVU SEMINARAS PALEMONE

Vasario 28 d. Marijos Krikščionių Pagalbos dukterų (saleziečių) namuose Palemonė visuomeninė organizacija „Gelbėjimas vaikams“ surengė seminara, kuriame buvo aptartos šiuo metu Lietuvoje veikiančių Dienos centrų aktualijos, problemos bei perspektyvos. Daugiau kaip pusšimtis seminare pasisakiusių Dienos centrų vadovų bei globėjų vietinai pritarė, kad Dienos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 586-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBIS, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0080
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. ZIBUTE ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.
Akinių ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.,
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-8822
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7708

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8280

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia i vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 586-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketvirt. 1-3 v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

EDMUNDAS VILNAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

centrai būtini ir iš tikrųjų reikalingi. Atsiradus tokiems centrams, gimsta nauja prevencinio darbo su vaikais metodika, kuriai reikia valstybės paramos bei finansavimo. Iki šiol Dienos centrai, kurių yra kelios dešimtys, išlaikomi vietinių valdžios struktūrų, geranoriškų ir entuziastingų žmonių. Tačiau, anot seminaro dalyvių kreipimosi į Seimą ir vyriausybę, norint, kad Dienos centrai išliktų ir gyvuotų, juos turėtų pripažinti ir nuolat finansuoti valstybė.

SOS Vaikai! Valakampių miške. Jiems suremontuoti namai, kuriuose kažkada gyveno Justas Paleckis su šeima. Grįžė iš mokyklos, vaikai susibūre apie BALFo pirmininkę Marią Rudienę, kuri juos aplankė su šalpa iš Amerikos. SOS pirm. Elena Kubiliene aiškina vaikams apie BALFą.

BYLA VĖL ARTĖJA PRIE

TEISMO

RIMA JAKUTYTĖ

Buvęs premjeras Adolfas Šleževičius jau susipažino su papildyta skandalingo privataus indelio baudžiamąja byla. Studijuoti 2,863 baudžiamosios bylos lapus baigė ir kitas kaltinamasis — buvęs Lietuvos akcinio inovacinio banko valdybos pirmininkas Artūras Balkevičius, kovo 5 d. pranešė Elta.

Abu kaltinamieji su savo gynėjais paprašė 1996 m. sausio 23 dieną iškeltą bylą nutraukti, kadangi joje nesą nei nusikaltimo įvykio, nei įrodymų.

Pernai Vilniaus apygardos teismas savo tvarkomajame posėdyje, o vėliau ir Lietuvos apeliacinis teismas nesutiko, kad kaltintųjų sukauptos medžiagos pakanka įrodyti ekspremjerio piktnaudžiavimo tarnyba. Byla buvo grąžinta tardymui papildyti.

Atnaujintas kaltinimas yra pateiktas pagal tris baudžiamosios bylos epizodus: dėl padarytos žalos Vilniaus bankui — 2,042 doleriai, Lietuvos akciniam inovaciniam bankui — 20,382 litai, taip pat valstybės interesams bei dėl oficialaus dokumento suklastojimo ir jo panaudojimo užvaldant LAIB turtą — 3,395 litai. Manoma, kad pasibaigus A. Šleževičiaus indelio terminui LAIB-e, atgaline data pasirašyta dar viena sutartis, pagal kurią ekspremjeras gavo nepriklausantis palūkanas. Todel ir tuometinis LAIB vadovas A. Balkevičius kaltinamas piktnaudžiavimu pasitikėjimu ūkinėje veikloje, nes su jo žinia suklautojo oficialų dokumentą, buvo padaryta žala bankui.

Priminsime, kad didžiausias skandalas Lietuvoje kilus, sužinojus, kad tuometinis premjeras A. Šleževičius atsiėmė savo asmeninį indelį iš Akcinio inovacinio banko likus vos kelioms dienoms iki jo uždarymo 1995 metų pabaigoje. Tada A. Šleževičius pasiėmė 135,000 litų indelį.

Kaip gyvena buvęs premjeras, laukdamas teismo, dienraštis „Lietuvos rytas“ rašė praėjusių metų gruodžio 20 dieną straipsnyje „Laukdamas teismo ekspremjerą mėgaujasi prabanga“. Tikėtina, kad ekspremjeras per tuos tris mėnesius nenusikurdo, todėl supažindinsime su anuo „Lietuvos ryto“ straipsniu.

Atsiveikėjęs su premjero postu A. Šleževičius po poros mėnesių pradėjo dirbti Vokietijos imonių GEA atstovu Baltijos valstybėse bei NVS šalyse. Pagrindinė imonių veiklos sritis — maisto pramonės technologijų gamyba ir jų diegimas.

Pasak „Lietuvos ryto“, šiame

1996 m. vasarą atstovybė atidarė savo būstinę Vilniaus Teatro gatvėje. Šio kapitalinio namo, kurio laiptinėje lubas laiko atlantai, pirmajame aukšte lenkmečiu buvo kažkokia valstybinė įstaiga, sovietų laikais gyveno žmonės. Nupirkus jį butus, buvo įrengta GEA atstovybė. Bendras šių patalpų plotas — 400 kvadratinų metrų. „Tai — mano nuosavybė“, tuomet „Lietuvos rytui“ sakė A. Šleževičius. Praėjusių metų pradžioje vietoje atstovybės buvo įregistruota užsienio kapitalo imonė „GEA PT Baltic Ltd.“, o jos prezidentu tapo A. Šleževičius. Antrą algą jis sakė gaunąs kaip imonių vadovybės patarėjas.

Buvęs premjeras teigė, kad ji susirado imonė ir kad su juo susiję skandalai verslo karjerai nepakenkė.

Vienas didelių ekspremjerio meto užsakymų — degtinės gamybos technologija gamyklai Šiaurės Osetijoje. Ši degtinės fabriką stato Kauno bendrovė „Mitnija“. Tris keturis kartus per mėnesį iš Karmėlavos oro uosto skrydžiai į Vladikaukazą kyla aviakompanijos „Lietuva“ lėktuvais, kuriuo skrenda degtinės gamyklą Kaukaze statantys darbininkai. Pats A. Šleževičius šiais lėktuvais į Vladikaukazą nesikraido. Jis naudojasi Vilniuje įregistruotos aviakompanijos „Aurela“, turinčios lėktuvus TU-134A su moderniai įrengtu salonu, paslaugomis. Pats A. Šleževičius teigė, jog asmeniniams pinigams investuoti esą įdomesni projektai, nei degtinės gamykla Kaukaze.

Pasak „Lietuvos ryto“, ekspremjeras jau kuris laikas negyvena prestižiniame bute sostinės Blindžių gatvėje Žvėryne. Šiame bute liko gyventi jo žmona Birutė Šleževičienė ir jaunesnioji duktė Aistė. Tuo tarpu A. Šleževičių rytais galima pamatyti, išvykstantį iš vieno Vilniaus senamiesčio kiemų Mėsinų gatvėje. Kalbėtis apie butą Mėsinų gatvėje jis atsisakė.

Prieš kurį laiką spaudoje buvo skelbimas, kad parduos naujas, visiškai įrengtas 2 aukštų su mansarda sublokuota, gyvenamasis namas Mėsinų gatvėje. Bendras plotas 263 kv. metrai. Kaina 270,000 dolerių. Iš nuotraukos „Lietuvos ryto“ žurnalistas atpažino tą kiemą, iš kurio rytas išvažiuoja buvęs premjeras. Bostas esąs įsigytas A. Šleževičiaus vyresniosios dukters Kristinos Navickienės vardu.

Pasak „Lietuvos ryto“, šiame

Laisvės aleja Kaune.

senamiesčio kieme dabar galima pamatyti bent tris, su A. Šleževičiaus asmeniu susijusius, automobilius — „Grand Cherokee“, „Opel Omega“ ir „Opel Astra“. Kalbama, jog „Opel Astra“ A. Šleževičius Aukštaitijos valstybiniame dovanų naujajai gyvenimo draugei, dar neseniai dirbusiai Vyriausybės rūmose.

Vyresniosios A. Šleževičiaus dukters K. Navickienės vardu Aukštaitijos valstybiniame parke, prie Žeimenio ežero, statomas 260 kv. m. ploto namas.

Kai paaiškėjo, kad A. Šleževičius deklaruoja, 1996 metais uždirbęs kone milijoną litų, į spaudą kreipėsi ignaliniečiai statybininkai, dirbę pirmojo dukros vardu statomo namo. Pasak jų, A. Šleževičius jiems už darbą liko skolingas daugiau kaip 10,000 litų.

Seni ryšiai A. Šleževičių sieja su bendrove „C. Olsen Baltic“ vadovo poste jį pakeitusiu Pranu Dailide. Abu jie statėsi namus Avižieniūse. Tačiau nebaigto statyti namo ir žemės sklypo A. Šleževičius atsisakė iškart, kai tik pradėjo premjero postą. Namas buvo parduotas N. Jacevičiams, iš kurio A. Šleževičius dukters vardu pirkė milijono litų vertės būstą Vilniaus senamiestyje.

P. Dailidė anksčiau už 132,000 litų buvo nusipirkęs 20 arų žemės sklypą Valakampiuose ir gavęs leidimą statyti namą. Kaip prisimena statybas Vilniaus mieste prižiūrėję architektai, „tautosakos kūriniuose šis namas buvo kažkaip siejamas su premjeru A. Šleževičiumi“. Pats P. Dailidė žurnalistas yra patvirtinęs pardavęs pusę namo, bet „tikrai ne premjerui“.

Pasak dienraščio, pusę sklypo ir pusę statyti namo P. Dailidė iš tikrųjų pardavė A. Šleževičiui. Pirkimo ir pardavimo sutartyje nurodyto

pirkejo pavardė yra Adolfas Šležas. Pernai jam sukako 73 m.

Spaudoje rašyta, kad būsimasis premjeras buvo pakrikštytas „1944 metais iš Lietuvos pasitraukusio ir be žinios dingusio tėvo brolio vardu“. A. Šleževičius dėdė A. Šležas, kuris buvo dingęs be žinios, dar 1992 m. gavo Lietuvos pilietybę ir jau ne pirmi metai yra įregistruotass viename Vilniaus Pamenkalnio gatvės 135 kv. metrų ploto bute.

Michigan valstijoje iki šiol gyvenęs daktaras A. Šležas „Lietuvos rytui“ telefonu sakė, išvykęs nuolat gyventi į Floridą. A. Šležas sakė jį namo statybą Valakampiuose įsivėlęs, norėdamas padėti pinigų, o butą Vilniuje nori turėti, kad galėtų kur apsigyventi, retsykiais atvažiuodamas.

Ši didelė butą Vilniuje nupirka Joana Paulauskienė-Šleževičiūtė, buvusio premjero teta. 1993 m. vasarą ji butą padovanavo A. Šležui. Šiame bute niekas negyvena.

A. Šleževičius tvirtina, iš dėdės negavęs palikimo ne vieno lito, viskas uždirbta iš verslo.

Taip apie buvusio premjero gyvenimą praėjusių metų pabaigoje rašė „Lietuvos rytas“.

PAMINKLINĖ LENTA M. MAŽVYDUI PAGERBTI

Vasario 19 d. Karaliaučiaus srities Ragainės (Niemano) miestelyje ant buvusios evangelikų reformotų bažnyčios (dabar joje vyksta katalikų ortodoksų pamaldos) sienos iškilmingai atidengta memorialinė lenta pirmosios lietuviškos knygos autoriui Martynui Mažvydui pagerbti. Šią lentą, žymintįją spėjama M. Mažvydo amžino poilsio vietą, pašventino vietos katalikų ku-

nigas Andrius Eidintas. Nuo 1996 metų įvairiose Kaliningrado srities parapijose dirbantis kun. A. Eidintas pasiūlytų, kad Karaliaučiuje tikinčiųjų (lietuvių ir katalikų) yra apie 7 tūkst. Į sek-

madienio šv. Mišias, pavyzdžiui, Tilžėje susirenka apie 80, Gastose ir Ragainėje — apie 40 žmonių. Anot klebono A. Eidinto, sielovadinio darbo specifiška, be abejo, labai skiriasi nuo Lietuvos. Žmonės čia abejingai tiek tikėjimo, tiek ir tautiškuoju prasme. A. Eidintas minėjo iki jo čia klebonavusį kun. Anuprą Gaubronską, kuris per 9 metus įsteigė 17 parapijų. Kunigo darbas čia yra misijoninio pobūdžio: į tolimiausius kaimus vykstant evangelizuoti žmonių, taip pletama katalikų bendruomenė. Paklaustas apie perspektyvą grįžti į Lietuvą, kunigas A. Eidintas atsakė: „Man šitas kraštas pasidaro mielas, čia aš jaučiuosi savo vėžėse, jautiuosi reikalingas, bet viskas Dievo valioje“.

BŽ, 1998 m. Nr. 4

• **Kaunas.** Vasario 15 d. Kauno Aukštosios Panemunės Caritas pirmininkė E. Marcellienė iniciatyva buvo paminėtas Lietuvos valstybės nepriklausomybės paskelbimo aštuoniadesimtmetis. Minėjimas prasidėjo Aukštosios Panemunės Švč. M. Marijos bažnyčioje, kur šv. Mišias aukėjo ir pamokslą pasakė klebonas kan. P. Liutvinas. Po šv. Mišių įvykusiame šventiniame minėjime Aukštosios Panemunės Caritas salėje susirinkusius parapijiečius šios iškilmės proga sveikino Seimo narys, Lietuvos krikščionių demokratų partijos valdybos pirmininkas K. Kuzminskas, koncertavo Panemunės vaikų globos namų auklėtiniai ir Panemunėlio kaimo kapelos vadovas D. Adomavičius.

linksma žinia Rita smagiai atsilosė į savo fotelį ir per langą stebėjo greit prabėgančius namus, žmones bei kaimus. Namai kaip lėlės papuošti, gelėmis apodinti ir nudažyti. Stogai iš raudonų plytelių sulipdyti, o langai saulėje blizga. Žmonės skuba, kruta, tai vienu gyvuliu tvarko, tai kitur pro langą patalus krato. Miesteliai slėnyje tarp milžiniškų kalnų, atrodo, lyg pasakoj užburti. Viduryje miestelio vis stovi bažnyčia, o aplink ją namai, kaip vaikai motiną apsupę. Jau prieš akis ir Salzburgas. Vadovas aiškina miesto istoriją ir kartoja dienos planą.

Jai atrodė, kad čia galėtų būti ištisą savaitę. Siuros gatvelės su patraukliu mažom krautuvelėm, dinga pilimi, sena bažnyčia ir vienuolynas. Kiek čia meno ir grožio! Tik žmonės truputį savotiškai atrodo. Austrai apskritai kukli ir geros nuotaikos, bet kai vienas ekskursantas, diskutuodamas su austru, jį pavadinavo vokiečiu, šis visiškai supykęs atrežė: — Mes buvom ir liksim austrais visada!

Rita nematė čia reikalo karščiuotis. Kodėl vokiečiai kalbantys austrais turi užsigauti, kai jį vokiečiu vadina? Juk ji ir pati mieliai amerikietei prisistato. Taip galvodama, išgirdo vadovo balsą: — Kelionė į Belgradą bus žymiai ilgesnė.

Pernakvoti teko prie Jugoslavijos sienos, sename vienuolyne. Vienuolės ekskursantas lepino patį kepta duona ir savo gamintu sūriu bei sviestu. Bet Rita jau buvo tiek naujų išspūdžių išvarginta, kad nebe-

Danutė Bindokienė

Gal ši kartą bus ištesėta

Praėjusių sekmadienį krikščioniškasis pasaulis iškilmingai paminėjo reikšmingiausią savo tikėjimo tiesą: Jėzaus Kristaus iš numirusiųjų prikėlimą. Galbūt nemažiau svarbu, kad kitos dvi žinomiausios religinės bendruomenės — žydai ir musulmonai — taip pat šventė ypatingas savo šventes, nors ne sąmoningai, bet vis dėlto susijungdamos ir pakildamos iš vien žemiškų rūpesčių į aukštesnes ir dvasingesnes mintis, kurias sukuria malda.

Atrodė labai prasminga, kai Didįjį penktadienį, prisimenant Kristaus kančią ir mirtį ant kryžiaus, pasklido žinia, kad galbūt dvidešimt šešerius metus trukę kruvini nesutarimai Šiaurinėje Airijoje pagaliau pasibaigs, o daugiau kaip 3,000 žmonių mirtis ir kelias dešimt kita tiek nukentėjusių pareikalavę, šio neramaus kampo istorijos puslapiai bus visiems laikams užversti.

Tačiau skeptikai neskuba džiaugtis — jie pasiruošę papie 40 žmonių. Anot klebono A. Eidinto, sielovadinio darbo specifiška, be abejo, labai skiriasi nuo Lietuvos. Žmonės čia abejingai tiek tikėjimo, tiek ir tautiškuoju prasme. A. Eidintas minėjo iki jo čia klebonavusį kun. Anuprą Gaubronską, kuris per 9 metus įsteigė 17 parapijų. Kunigo darbas čia yra misijoninio pobūdžio: į tolimiausius kaimus vykstant evangelizuoti žmonių, taip pletama katalikų bendruomenė. Paklaustas apie perspektyvą grįžti į Lietuvą, kunigas A. Eidintas atsakė: „Man šitas kraštas pasidaro mielas, čia aš jaučiuosi savo vėžėse, jautiuosi reikalingas, bet viskas Dievo valioje“.

Tarp šios Airijos dalies protestantų ir katalikų — airių nacionalistų ir įsitikinusių, kad Šiaurės Airija tegali būti valdoma iš Londono, o katalikai yra antraeiliai piliečiai — spraga per daugiau kaip ketvirtį šimtmečio pasidarė tokia gili, kad vargiai greitai laiku bus užpildyta vien geras norais ir sutartimi pasirašymu. Tačiau ši kartą yra daugiau vilčių, kad žengtas labai tvirtas, pastovus pirmasis žingsnis jos link. Derybos, atvedusios į Didįjį penktadienio susitarimą, tęsėsi porą metų. Kažkaip atrodo simboliška, kad tas susitarimas paskelbtas kaip tik šią, visiems krikščionims brangią, dieną. Tačiau ne vien spygliuotų vietų tvoros ir barikados skiria Ulster provincijos katalikų gyvenamąsias apylinkes nuo kaimynų protestantų. Tuos išviršinius konflikto

ženklus bus nesunku pašalinti, bet daug sunkiau išgyvendinti nepasitikėjimą, neapykantą ir patirtas skriaudas.

Gegužės 22 d. Šiaurės Airijos Respublika žada gyventojams pateikti referendumą. Jeigu jis bus priimtas, birželio mėnesį numatomi rinkimai, kuriuos sudaryta vyriausybė iš visų suinteresuotųjų ir tarpusavyje kovojusių grupių stengsis bendromis jėgomis spręsti visus Šiaurės Airijos valdymo klausimus.

Jau pats faktas, kad pagrindinės — opozicinės — Šiaurės Airijos partijos, kartu su Didžiosios Britanijos ministru pirmininku Tony Blair ir Airijos premjeru Bertie Ahern, nenutraukė pasitarimų, nepaisant per tą laiką buvusių pastangų juos įvairiais būdais suardyti, teikia vilčių, kad galbūt ši kartą reikalai kitaip vystysis.

Daug nuopelnų dėl susitarimo priskiriama konferencijų pirmininkui George Mitchell, kuris dėjo tikrai milžiniškas pastangas ir parodė daug kantrybės, kad Airijos Respublikos armijos Sinn Fein vadas Gerry Adams ir didžiausios protestantų partijos vadai David Trimble bei John Taylor nesimėtytų vien įžeidimais, kurie galėjo išardyti tas trapias, sunkiai užmegztas diskusijas. Daug prisidėjo ir didžiausios Šiaurės Airijos katalikų partijos vadas John Hume, kuris visuomet buvo nusistatęs prieš nepriklausomybės siekimą smurtu. Jorami, taktiška laikysena konferencijose užgesino ne vieną karštą išsišokimą.

Kruvini nesutarimai mūsų planetoje — ne naujiena. Tai tarytum biblinių brolių Abelio ir Kaino palikimas, nuolat vedantis į broliųžudisius karus. Labiausiai šurpą jie kelia, kai pradeda kovoti „Dievo vardu“, persekiojant kitaip tikinčiuosius. O žmonijos istorijos būvyje „Dievo vardu“ padaryta daugiau nusikaltimų, įnešta daugiau nesutarimų, skriaudų ir kančių, pralietas daug nekalto kraujo. Juk ir Lietuva buvo kelis šimtmečius „užgimti ir kalavijų krikštijama“, kol Kristaus mokslo sėkla pasėta ne smurtu, bet taikiu būdu.

Belieka tikėti, kad pagaliau užsibaigs bombų sprogmio vaizdai Šiaurės Airijoje ir Anglijoje, kur teroristų kruvinos rankos siekė parodyti savo galybę, o šiame gražiame Europos kampelyje įsiviešpataus taika.

ATGIMIMAS

VIDA VAIŠNYTĖ-KLEMAS

(Tėsinys)

2

Tėvas, linguodamas galva, atsakydavo:

— Kaip tik todėl ir reikia naujo kraujo! Tegul jaunimas paima iniciatyvą, pašalina senus susiskaldymus bei nevykusius garbės troškiejį manevravimus. Tada gal bus galima jungtinėmis jėgomis dirbti naujai, sprendžiant šių laikų esmines problemas. O mes visi turim daug ypatingų, kurių kitos tautos neturi. Tas ypatingas turėjimas puoselėti ir jomis didžiuliais.

Rita vis norėjo paklausti:

— Ypatybų! Kokių ypatingų!

Bet jai jau buvo nusibūdę tėvo pamokslai. Taip ir likdavo klausimas nepaklaustas ir neatsakytas. Tokiose mintyse paskendus, ji pasiekė Bremenhaven.

Išlipus iš laivo, Rita turėjo daug rūpesčių. Nebuvo kas padėti, tad reikėjo mesti visas kitas mintis ir tik žiūrėti, kaip susitvarkyti. Surinkus bagažą, naktį praleido mažame viešbutyje, viduryj miesto, ir anksti rytą su taksi nušvilpė į traukinio stotį. Ant Europos žemėlapyje Vokietija vis atrodydavo gan maža, bet stotyje sužinojo, kad Miuncheną, kur prasidės ekskursija, Rita pasieks tik vakare. Traukinyje buvo proga pagaltoti apie ekskursiją. Tėvai užsakė jai kelionę su vokiečių studentais į Graikiją ir Turkiją. Keista, kad ja siūncia į šiuos tolimus kraštus, o ne į Londoną, Pa-

ryžių ar Romą. Juk Juk visos draugės pirmiausia į šiuos miestus važiuoja. Pagaliau kam ji universitete vokiečių ir prancūzų kalbas studijavo?

Besikaitant ekskursijos programą, Ritai paaiškėjo, kad teks taip pat Austriją, Jugoslaviją ir Bulgariją aplankyti. Ekskursija truks ištisas dvidešimt penkis dienas. Vadinasi, Rita visą mėnesį Jimmio nematys! Greit nutarė jam kasdien po laišką parašyti. Tokiu būdu laikas greit prabėgs.

Miuncheno stotyje Ritai buvo sunku vokiškai susikalbėti. Žmonės kalbėjo su baviškiu akcentu, ir neturėjo kantrybės jos išklausti. Tik kai ji angliškai klausimą pakartojė, paaiškino kaip pasiekti aikštę, iš kurios ekskursija išvyksta. Autobusas jau buvo pakrautas, ir vien iš didelio kiekio bagažo ir žmonių aprangos buvo galima spėti, kad rengiamasi tolimai kelionei. Suradus bilietą, pasą ir visas, Rita užsiregistravo ir gale autobuso pasirinkus vietą prie lango dėjo jį, lyg kelias dienas nesėdėjus. Šoferis, dar sykį suskaičiavęs keleivius, užvedė variklį ir autobusas pasileido ta kryptimi, kur jau horizonte buvo matyti kalnai.

Prie vairuotojo sėdintis jaunas vyrukas prabilo per garsiakalbį, pasisveikindamas ir prisistatydamas kaip ekskursijos vadovas. Apibūdinęs kelionės tikslą, jis pranešė, kad už trijų valandų bus pietaujama Salzburgėje, o po pietų ekskursantai bus vedami į pilį ir kitas svarbesnes istorines bei kultūrinės vietas. Su šia

galėjo sulaukti vakarienės galo ir tik ieškojo progos gerai išsimiegoti.

Skambintis suskambejo. Rita praplėšė akis ir manė, kad dar naktis, bet iš tikrųjų jau buvo rytas. Greit pasiruošė ir skubėjo į valgomąją salę pusryčiams, nes čia ne namai ir niekas nelaikys. Jai bevalgant, vairuotojas bagažą pakrovė ir už dešimt minučių autobusas pervažiavo Jugoslavijos sieną.

Staiga viskas pasikeitė. Nebuvo matyti nei tų namelių su gelytėmis, nei tų vikriai tikslu siekiančių žmonių, kuriuos matė Austrijoje. Užuo autobusų ant plento, laukuose buvo matyti vyrai ir moterys, ariant dirvą, pasikinkiusi arkliai ir jauties ir paprastą plūgą. Toliau stovėjo šiaudais dengti trobesiai. Jie atrodė lyg žmonių apiešti — vieniši ir neviliojantys. Atmosfera buvo tiesiog slegianti. Net oras buvo slogus, o saulė slėpėsi už debesų.

Staiga vairuotojas smarkiai sumazino greitį. Ekskursijos vadovas pradėjo bėginti į autobuso galą. Kas čia dabar atsitiko? Pirmiau jis sėdėjo kaip priklijuotas, mąstė Rita. O žiūrėk, jau vairuotojas visiškai stabdo autobusą, nors aplinkui nėra jokių muziejų nei paminklų. Visur tik laukai ir ūkininkų trobos. Vairuotojas, išlipęs laukan, pradėjo aplink variklį krapštinėtis. Grįžęs visiems paaiškino, kad autobusas sugedęs. Teks skambinti į Vokietiją. Truks bent šešios valandos, kol naują variklio dalį iš ten atsiųs.

(Bus daugiau)

VINGRIEJI VELYKINIO MARGUČIO RAŠTAI

DR. LIBERTAS KLIMKA

Ivairių tautų mitai ir pasakos aiškina, kad pasaulis atsirado iš stebuklingo paukščio kiaušinio. Lietuviškoje sakmėje, išgirstoje šiaurinėje Lietuvos dalyje, apie Žemėlį, pasakojama: „Mėnulyje ant akmenų tupėjo milžiniška antis. Ji buvo padėjusi kiaušinį ir ruošėsi perėti, bet įsinorėjo lesti ir nuskrido ieškoti maisto. Tuo tarpu užėjo lietus, sudrėkino lizdą, ir jame pasidarė skylė, pro kurią iškrito kiaušinis. Kisdamas jis atsimušė į debesis ir perskilo į tris dalis. Iš trynio žemė, iš baltymo — vandenys, iš kiaušinio — dangus su žvaigždėmis“. Žmogus savo gyvenimo patirtį, kol neturėjo rašto, perduoti galėjo tik sakmėmis, dainų žodžiais, gai dar šokio judesiais, ženklais ar simboliais.

Kiaušinis — kosminio embriono, pradžios pradžios simbolis. Paukštis tarytum atnesdavo ant savo sparnų žmogui pavasarį — išsigelbėjimą nuo šalčio ir bado. Todėl jis buvo sudievinas, laikytas žmonių gimines geradariu, tapo mitiniu genčių pranašėju — totėmu. Pirmąjį pavasarį rastą kiaušinį senovės žmonės aukodavo personifikuotoms gamtos jėgoms, Deivei Paukščiui, žmonių globėjai. Jis būdavo dažomas raudonai, kraujo ir ugnies spalva. Ir pažymimas deivės, kuriai skirtas, ženklu. Dažniausiai — paukščio pėdele.

Kiekvienas simbolis bei ženklas kitados buvo prasmingas. Tautų, kurių kultūra pasižymi tradicijų permamumu, liaudies mene tikėtina rasti archaiskojo pasaulėvaizdžio aidą. Per ilgus ilgus šimtmečius užsimiršta primaprado ženklai ar ornamentai pasijus pačiuoju perimamumu, liaudies mene tikėtina rasti archaiskojo pasaulėvaizdžio aidą. Per ilgus ilgus šimtmečius užsimiršta primaprado ženklai ar ornamentai pasijus pačiuoju perimamumu, liaudies mene tikėtina rasti archaiskojo pasaulėvaizdžio aidą.

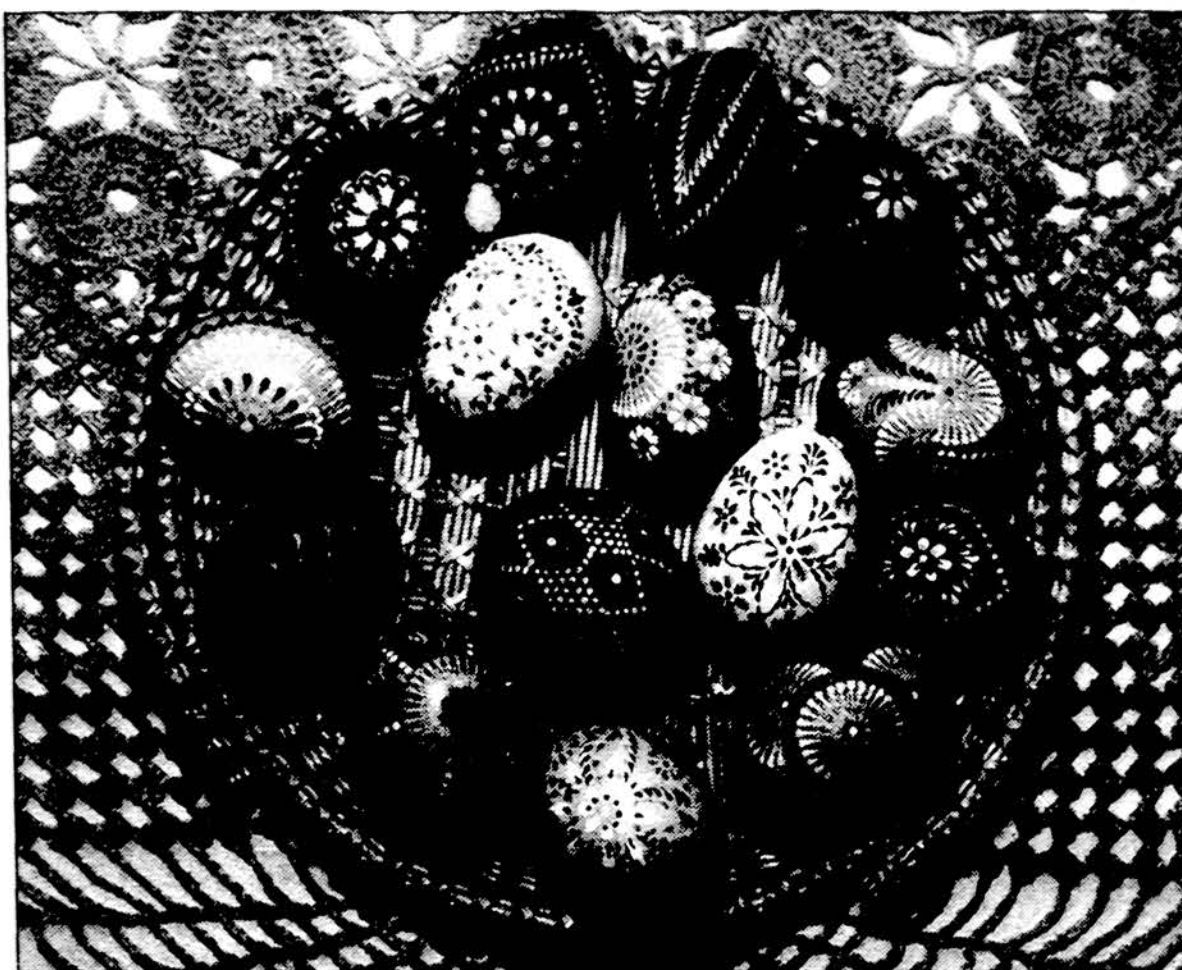
Velykinių margučių ritynės Vilniuje.

dvasinės kultūros brandumui, jos ryšiu su Tėviškės gamta.

Marginant velykinį kiaušinį, paprastai jis padalijamas kokių nors ornamentų juosta pusiau. Nereta, kad ji susideda iš paukščio pėdelių. Nebūtina vaizduoti visą dievybę, pakanka jos ženklo. Tai begalinė juosta, einanti aplinkui: juk pavasaris su paukščiais sugrįžta kasmet. Dar ši skirianči kiaušinį pusiau juosta dažnai sudaroma iš spindulių pusapskritimių. Galima neabejoti, kad tai tekantios ir besileidžiančios saulės simbolis. Ir nenutrūkstanti sėkla perteikia bėgančio laiko idėją. Diena po dienos, metai po metų... Ciklinė laiko samprata būdinga žemdirbiškos kultūros tautoms. Taigi laiko juosta margučių dalija pusiau. Viršuje — dangus; jame turi būti dienos saulė. Apačioje — požemio marios, kuriomis pasak mitologinių įvaizdžių, saulė kiekvieną naktį plaukia laiveliu į rytus. Dažnai abi saulutės vaizduojamos ne tik iš spindulių, bet dar apsuotos dantytomis, taškuotais ratais. Pastarieji — suartos, idirbtos ir rasos lašelėmis pašlakstytos dirvos simbolis. Dieninė saulė glosto ją šiluma, naktinė — palaisto rasa. Margučių dalijimą į dieną ir naktį patvirtintų paprotys pirmąją šv. Velykų dieną daužti tik smailųjį kiaušinio galą, antrąją dieną — ir bukąjį.

Jeigu kiaušinis apvedamas juosta išilgai, lieka nemaža vietos jo šonuose, kur gali tilpti jau didesnis ženklas. Seniausiose margučių pavyzdžiuose (Lietuvos muziejuose yra trys didelės jų kolekcijos: Mokslo draugijos rinkinys Vilniuje. T. Daugirdo ir B.

Vilniaus galerijoje „Naujieji skliautai“ balandžio 3 d. atidaryta M. Banikonienės margučių paroda. Nuotr. Eltos

VYTAUTAS PEČIULIS — „KLUMPES“ VADOVAS

Punsko - Suvalkų trikampio lietuviai nuo seniausių laikų gyveno toje pačioje vietoje, lenkų užimamame krašte. Jie yra gerai organizuoti, turi savo kultūrinį centrą ir keletą etnografinių ansamblių, muzikinių vienetų. Balandžio 15 d. 20 asmenų grupė, „Klumpės“ kapela pirmą kartą atvyksta koncertuoti į JAV ir Kanadą. „Klumpės“ kapela gyvuoja jau 32 metus. Laiko kaita daug ką pakeičia, kas palietė ir „Klumpės“ kapelą. Keitėsi vadovai, keitėsi ir kapelos dalyviai. Nuo 1993 metų šiai kapelai vadovauja Vytautas Pečiulis. Nors dabartinis vadovas gimė Lietuvoje, bet jo šaknys yra Punske apylinkėse, Agurkių kaime. Nuo mažens jis domėjosi muzika. 1973 m. Vytautas Pečiulis baigė Kau- no Juozo Gruodžio aukštesniosios muzikos mokyklos akordeono klasę. 1977 m. jis baigė Valstybinės konservatorijos Klaipėdos fakulteto choro dirigavimą ir įsigijo dirigento

specialybę. Be to, dėstė Stasio Simkaus aukštesniojoje muzikos mokykloje, kartu vadovavo įvairiems chorams, buvo Dainų švenčių dirigentu.

Vytautas Pečiulis.

Tačiau Vytautas Pečiulis nepamiršo savo šaknų. Sugrįžęs geležinei uždangai, jis nuo 1993 metų dirba Punske Lietuvos kultūros namuose, vadovauja kaimo kapelai „Klumpės“, atgaivino mišrų chorą „Dzūkiją“. Prie lietuvių kultūros namų veikia muzikos židinys, kur V. Pečiulis moka vaikus groti įvairiais instrumentais. Tai buvo pagrindas įkurti muzikos mokyklą ir šiuo metu jis yra tos muzikos mokyklos iniciatorius ir mokyklos mokytojas, skyrėsi vedėjas.

Daug koncertų „Klumpės“ kapela atliko, kai 1997 metais Punkskas šventė 400 metų jubiliejų. Tais metais „Klumpės“ aplankė Pelesos lietuvių ir juos džiugino lietuviškomis dainomis bei muzika.

Kapela atlieka Punske krašto dainas, melodijas, taip pat Lietuvos autorių: A. Brazauskos, J. Gaizausko, St. Liupkevičiaus, L. Pranulio, B. Mūro ir kt.

„Klumpės“ kapela veda klijimo teatrą eiseną 1996 m. Jau priešatvėlytinį savaitgalį ji ves visus mus skambiais akordais į lietuvišką liaudies dainų tolius. Koncertas Pasaulio lietuvių centre balandžio 17 d., 7 val. vak., Jaunimo centre — balandžio 19 d., 3 val. popiet. Dalyvaukite!

Punsko kultūros namų vedėja Jūratė Kardauskienė rašo: „Ilgus dešimtmečius tėvynę jautėme tik per spygliuotą vielą. Jos aplankyti negalėjome. Tad dainos ir melodijos, nugirstos per radiją, buvo mūsų vieninteliu junginiu su Lietuva. Todėl taip mieliai ansambliai savo programoje turėdavo tuos kurinius. Gal todėl mūsų repertuaras yra toks savitas ir lietuviškas“.

„Klumpės“ kapelos koncertai bus PLC, Lemonte, lietuvių dailės muziejuje balandžio 17 d., 7 val. vakaro, Mc Henry County kolegijoje balandžio 18 d., 3 val. p.p., Jaunimo centre Čikagoje balandžio 19 d., 3 val. p.p., Philadelphijoje balandžio 26 d., Clevelande gegužės 2 d. Gegužės 4 d. „Klumpės“ kapela išvyksta į Kanadą. Kapelą iškvietė ir globoja JAV LB Kultūros taryba.

Marija Remienė

„LAISVĖS PUOTA“ PRAEITYJE

Šis trijų Lietuvos nepriklausomybės paskelbimų minėjimas buvo rengiamas nuo lapkričio mėn. Graži kovo 22 d. sekmadienio diena palydėjo svečius į Willowbrook pokylių salę.

Minėjimas buvo pradėtas Amerikos ir Lietuvos himnais, kuriuos pravedė solistė Prarimė Ragienė, akompanavo Pal. Jurgio Matulio misijos choro vadovė Birutė Mockienė.

Invokacijos, t.y. maldą už tėvynę ir už laisvę kovotojus, sukalbėjo dr. kun. Alfredas Velius, o maldą prieš valgią — kun. Algirdas Paliokas, SJ.

Pietų pradžioje buvo pakel-

CLASSIFIED GUIDE

VAIRŲS

ELEKTROS
[VEDIMAI] — PATAISYMAI
Turis Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

LIETUVIS, lauko priežiūros
darbu (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas,
Washington, D.C., ieško dar-
bininko, kuris galėtų atlikti
lauko priežiūros darbus.
Galime padėti gauti darbo
leidimą. Suteikiamas pigus
butas — \$130 mėnesiui.
Kreiptis tel. (202) 244-2373.

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

Reikalingi vyrai
darbininkai, skambinkite
po 6 val. vakaro
tel. 773-735-9311.

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA
RE/MAX
REALTORS
(773) 586-5850
(708) 425-7160

RIMAS LSTANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
ŠALDYTUVAUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS,
ORO VESINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-8624

Lithuanian widow in Las Vegas
would like to share home with same.
Provide Room and board and salary
for light housekeeping. Please
Contact Kris Goguen, 5 Houde Ave-
nue, Ashburnham, MA, 01430.

ALANTA FINANCIAL CORP.

• automobilių draudimas
• automobilių paskolos
(773) 205-7702

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru.

Automobiliai ir komercinės siuntos.

PINIGAI pervedami doleriais.

Kokybiški maisto siuntiniai Atvežti pradžius

Jūsų artimuosius:

Diidysis — \$98, šventinis — \$45.

Dirbame kasdien, ketvirtadieniais iki 7 v.v.

TRANSPAK, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL.

Tel.: (773) 838-1050.

Lemonte: šeštą 9-1 v.p.p., sekmą 9-1 v.p.p.

Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27.

tos šampno taurės už laisvą

Lietuvą ir naują prezidentą.

Garbės svečius sudarė: Lie-
tuvos Respublikos ambasado-
rius Stasys Sakalauskas su

žmona Jūrate, generalinis
konsulas Giedrius Apuokas,
garbės generalinis konsulas

Vaclovas Kleiza su žmona
Asta, JAV LB v-bos pirm. Re-
gina Narušienė su Bernardu

Narušiu, plk. Donatas Sku-
čas, JAV LB XV tarybos prezi-
dimo pirm., maloniai sutikęs

atvykti iš Washington, DC, Il-
linois valstijos prokuroro pa-
dėjęjas David Šeštokas. Trum-
pai susirinkusius sveikino Illi-
nois gubernatoriaus padėjėja

tautinių grupių reikalams Pat
Michalski.

Estams atstovavo Fredrik
Foy ir Gilda Karu, Amerikos
estų krašto tarybos direktorė

Šiaurės vidurio rajonui.
Latvius reprezentavo John
Vilcins, Čikagos Jungtinės

latvių sąjungos vicepirminin-
kas, ir Ruta Jostsons, Čikagos
Jungtinės latvių sąjungos ge-
neralinė sekretorė.

LR ambasadorius St. Saka-
lauskas trumpai papasakojo
apie Lietuvos valstybės pro-
gresą; gen. konsulas G. Apuo-
kas kalbėjo apie L.R. konsula-
to planus ir ateitį Čikagoje;

plk. D. Skučas — apie Lietu-
vos vidaus bei politinius sie-
kius ir problemas, žengiant į
21-mąjį šimtmetį.

Sveikinimo žodžius tarė gar-
bės gen. konsulas V. Kleiza,
JAV LB Krašto v-bos pirm. R.
Narušienė, estų ir latvių at-
stovai.

Meninės programos pradžio-
je M. Motekaitis pianinu pas-
kambino Balio Dvariono

„Žiemos eskizai“, o paskui
akompanavo solistei Pr. Ra-
gieni ir choro dainoms.

Pr. Ragienė dainavo: „Tai
graziai mane augino“, žodž.
Marcinkevičiaus, muz. Mika-
lauskio; „Yra šalis“ — žodžiai

Pr. Vaicaičio, muz. Šopagos ir
„Ant kalno karklai“, liaudies
daina, harmonizuota Vytauto
Juozapavičiaus.

Pal. J. Matulio misijos
choras, vedamas Birutės Moc-
kienės (chormeisterė Rasa
Poskočienė) atliko 6 dainas,
užbaigdamas programą su

„Lietuva brangi“.

Minėjimo nuotaika buvo
maloni. Prie to prisidėjo
sklandus programos pravedi-
mas. Ją pravedė Birutė A.
Vindašienė, JAV LB Vidurio

vakarų apygardos pirm. ir vi-
sos valdybos bei Willowbrook
savininkų Birutės ir Gedimi-
no Jodvalių malonus svečių
priėmimas.

„Laisvės puota“ simbolika
buvo Laisvės vartai, kuris su
trispalve puošė sceną ir su
juosta — podiumą.

Irena M. Kirkuvienė

PUIKUS KONCERTAS

Kovo 29 d. sekmadienį, puikus Toronto vyrų ansamblis „Aras“ atskrido į Čikagą dalyvauti „Draugo“ rengiamame koncerte. Prieš tai apsilankė Brighton Parko Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje. Choras giedojo 10 val. ryte per lietuviškas pamaldas. Kaip gražu buvo išgirsti tokį skambų chorą — jo balsai, kilte kilo į dangų. Bažnyčia buvo pilnutėlė, o mums buvo tikrai didelis džiaugsmas ir garbė juos čia turėti.

Pagaliam, 3 val. po pietų, visi skubėjome į Jaunimo centrą, o čia buvo dar didesnė laimė. Su mumis, su „Aru“ dalyvavo mūsų prezidento žmona Alma Adamkienė — tai tikras džiaugsmas!

Choras taip gražiai dainavo, kad net ašaras išspaudė. Ypač tangai — mūsų brangių partizanų dainas.

Partizanai savo krauju aplaistė mūsų brangią žemelę. Jų lavonai buvo mėtomai, išniekinti. Deja jie nieko nepabūgo! Nepalaužė jų nei rusų galybė. Ir šiandieną jų palikti atminimai — dainos — mus jungia į vieną šeimą, tai mūsų Lietuva!

Ažuolai žaliuos Lietuvos laukuose. Man kilo klausimas: — Ar tie ažuolai, kurie čia dainuoja, jų galvas puošia, balti obelių žiedai, kas bus, kai žiedai nubyrės? Kur mūsų jauni ažuolai? Argi jie negalėtų pasekti mūsų senelių pėdomis ir išjungti į tą dainuojantį būrį ir daina toliau garsinti Lietuvos vardą. Taigi, mieli jauni vyrai, netingėkite, bet prisidėkite prie dainos.

Ačiū M. Remienei už pakviestą „Arą“.

Stasė Viščiuvienė
Chicago, IL

DEVALVUOTAS LITAS?

Skaitau trumpą Lietuvos banko pranešimą: „Litas tikrai nebus devaluotas“. Parodau straipsnelį žmonai ir sakau: — Mano prieškarinis Šiaulių gimnazijos lietuvių kalbos mokytojas Pinigis tokio žodžio nevertėjo. Žiūrėk, koks aš atsilikėlis, nesupradasmas to žodžio, kurį Lietuvos bankas trumpoje informacijoje panaudojo net septynis kartus! O ji man: „Žvilgtėk į anglų kalbos žodyną“.

Atsiverčiu žodyno puslapį ir skaitau — „devalue“ — nuvertinti! Na, dabar džiaugiuosi su Lietuvos banku, kad litas nebus nuvertintas, nes jis „išliks absoliučiai fiksuotas JAV dolerio atžvilgiu“.

Kazys Daugėla
Bedford, NH

DAUGIAU PAGARBOS
TAUTINIAMS
DRABUŽIAMS

Kiničiai teigė, kad paveikslas atstoja tūkstančius žodžių, o, Horacijaus samprotavimu, paveikslas yra poema be žodžių.

Tačiau toji poema užkliudė nedarnų akordą ir nuskambėjo visišku disonansu, stebint vieną nuotrauką „Chicago Tribune Magazine“, kuri daugelis lietuvių puolė pirkti balandžio 5 d. Visą viršelį puošia spalvota prezidento Valdo Adamkaus nuotrauka. Jo žvilgsnyje į toli, atrodo, atsispindi jo vizijos būsimasis išsipildymas — tautos prezidento kelias į savo tėvynės šviesesnę, kultūringesnę, saugesnę ir visiems geriau buitinių aprūpintą gyvenimą.

Tuo tarpu viduje tarp 11 nuotraukų vienoje spalvingoje fotografijoje prez. V. Adamkus, O'Hare oro uoste sutinka tarp kitų dvi jaunuolės, anot laikraštininko, tradiciniais tautiniais drabužiais. Netiki savo akimis ir stebies, ar tai lenkaitės, ar gudės, ar ukrainietės? Lyg dėvintcos uniformą, abi vienodai apsirėmusios raudonom liemenėm, baltom palaidinėm, žaliom prijuostėm, kuriose žydi lyg ir sovietiškos raudonos aguonos. Ant galvų — nesuprasi — ar juostuota kojine užmauta, bet balta viršugalvė lyg į kepturaitę pretenduotų. Gintaro vėrinėlių anei kvapo....

Kaip gerai, kad tai nemato mūsų garbionį Juozė Vaičiūnienė. Ji mirtų antru kartu!

Lietuvaitės — taip gabios, išradingos, darbščios, išmaningos ir kūrybingos, pilnos lakios fantazijos viena už kitą išsilausdavo gražesnę originalesnę bei skirtingomis spalvomis ir raštu tautinį rūbą. Tai būdavo mūsų lietuvių tikras liaudies menas, kurį taip vaizdingai įvertino mūsų šis Jurgis Baltrušaitis, sakymas: „Menas yra žmonių sielos sutelktas medus, sunestas vargo ir darbo sparnais“.

Stasė E. Semėnienė
Chicago, IL

KARTU

Esu šiek tiek prisidėjęs prie LB „Kranto“ apylinkės steigimo. Taip pat esu gavęs ir kelių pamokymų. Kartu išmokom žodį „mama“. Kartu visi kartojom žodį „Lietuva“. Nesirinkime gerų, ar blogų.

Atsimenu Evangeliją, girdėtą prieš porą savaitių, kur tėvas sugrįžusiam namo sūnui palaidūnui iškėlė puotą, o ištikimas sūnus, labai nusiminęs,

Š.m. vasario 1 d. vykusiam „Lietuvos atsiminimų“ pokylėje, programą atlieka Lietuvos Vėjų šokėjai, vadovaujami Frank Zapolio.

tėvui priekaištavo. Priimkim ir apkabinkim žmogų, kuris save lietuviu laiko! Kiek mūsų čia bėra? Neatnaujiname Lietuvių Bendruomenės be jų, naujai atvykusių, jėgų. Žiūrėkime į ateitį mūsų, visų lietuvių, akimis. Keista tikrai būtų, jeigu mes, „senieji“, laikytume veiklos monopolį lietuviškuose baruose.

Esame viena šeima, viena tauta.

Gediminas Kazėnas
Lemont, IL

SAVANORIŠKOS VERGĖS

Dažnai TV laidose matome idomių atsitikimų, kuriuos pateikia smalsūs žurnalistai. Kartais įvykiai būna tikrai pamokantys ir naudingi, nes atidengia korupciją ar nusikaltėlišką kėslių. Prieš kiek laiko 60 Minutės TV laidoje buvo rodomas pranešimas, kaip Lietuvoje buvo susekta nelegaliais keliais atkeliavusių kelių kilogramų radioaktyvi urano siunta. Nesunku įsivaizduoti, kokia tragedija ištiktų tūkstančius žmonių bei gyvūnų, jei tas pavojingas cheminis elementas patektų į kraštutinių fanatikų rankas.

Kovo 18 „Prime Time“ laidoje buvo rodoma vaizduojantė, pavadinta: „Girls for Sale in Global Sex Industry“. Programos pradžioje buvo pristatyta pirmoji šio verslo „veikėja“ vardu Giedrė „from Lithuania“. Su ja pokalbis vyko Tel Avivo mieste, Izraelyje. Į žurnalistės klausimus Giedrė atsakė rusiškai. Ji skundėsi sunkiom „ darbo“ sąlygom, kurio laikas esąs nuo vidudienio iki 6 valandos ryte. Jeigu, viršininko nuomone, merginų veikla neatneša pakankamai pajamų, tai jos yra mušamos ar kitaip baudžiamos, pvz., sumazinant maistą. Po Giedrės kalbėjo mergina vardu Katia iš Rusijos, irgi su panašiais nusiskundimais.

Pokalbio centre buvo prosti-tucių-vergių savininkas Jakob Golan (ar Golland). Jis į žurnalistės klausimus atsakė angliškai, bet su sąlyga, kad tas pokalbis nebūtų rodomas Izraelyje. Ta jo sąlyga buvo patenkinta. Jakob Golan buvo labai atviras ir užklausimus atsakė tiesiai šviesiai. Jis pabrėžė, kad kūno pasiūlos gašlumui patenkinti neša gerą pelną. Čia buvo parodytas ir ištaigingas jo namas. Jis sakė, kad apie milijonas merginų pasauliniu mastu šioje „pramonėje“ perkamos ir pardodamos. Dauguma jų (80%) atvyksta iš buvusios sovietų imperijos. Jas parūpina ir pristato pirklių agentai Maskvoje ir gauna po 2,000 dol. už merginą. Prieš atvykstant į paskirties vietą, joms žadami auklių, tarnaičių ar naktinių klubų šokėjų darbai. Atvykus į Tel Avivą, naujasis savininkas atima iš jų pasus ir apgyvendina „jaukiuose“ namuose. Tokiu būdu jos be dokumento negali išeiti į miestą, nei kur nuvažiuoti, nes yra greit „įdarbinamos“. Darbo laikas labai ilgas: nuo vidudienio iki 6 val. ryte. Klientas už paslaugą sumoka po 50 dol. Merginos gauna 250 dol. per savaitę, tačiau, kai joms atskaito už kambarį, maistą ir atvažiavimo išlaidas, į rankas nedaug tenka.

Žurnalistė teigė, kad, jos žiniomis, 30,000 klientų Izraelyje pasinaudoja šiu prosti-tucių paslaugomis. Geriausi klientai esą ortodoksų tikybos zyda.

Kaip girdėti, lietuviškas savo kūno pasiūlom sparčiai darbuojasi ir kituose Vakarų Europos kraštuose. Apgailėtina, kad Lietuvos jaunimas, įvairių tikslų vedinas, taip uoliai veržiasi į užsienius, juo labiau, kad gimimų prieauglis Lietuvoje kasmet tūkstančiais mažėja. Kad prostitucija yra grėsmė fizinei, protinei, emocinei ir moralinei žmogaus sveikatai, tai abejonių turbūt niekam neįkyla. Pranešėja pastebėjo, kad prostitucija Izraelyje esanti draudžiama, bet policija apie šią veiklą žino. Tačiau ir policija, ir imigracijos pareigūnai — sako, ji, ir šios seniausios profesijos veiklą žiūri pro pirštus. Tik apie 100 merginų buvo deportuota į jų kilmės kraštus.

Julius Vėblaitis
Union, NJ

KIEK PINIGŲ GALIMA
VEŽTI PER LIETUVOS
SIENĄ?

Nuo 1998 metų bus leidžiama grynais iš Lietuvos išvežti iki pusės milijono litų, o įvežti — iki 10,000 litų.

Vyriausybės nutarime dėl muitų režimo keitimams, vykstantiems per Lietuvos sieną nustatyta, kad iš Lietuvos leidžiama išvežti grynų pinigų sumą, neviršijantią 500,000 litų ar ją atitinkantią sumą už-

sienio valiuta. Iki šiol leidžiama išvežti ne daugiau kaip 5,000 litų.

Sumažėjo leidžiama įvežti į Lietuvą nedeclaruojamų pinigų suma. Iki šiol į Lietuvą galima įvežti iki 40,000 litų. Nuo ateinančių metų — įvežama, išvežama ar tranzitu vežama grynųjų pinigų suma negalės viršyti 10,000 litų arba ją atitinkanti suma užsienio valiuta.

Pastebėjusios galimo pinigų plovimo požymius, teisėsaugos ir kitos institucijos privalo ne vėliau kaip per tris darbo dienas informuoti mokesčių policiją. Tai numatoma Vyriausybės nutarime „Dėl kliento tapatybės nustatymo bei informacijos apie preracijas pinigais pateikimo tvarkos“.

Jeigu fizinis, juridinis asmuo ar įmonė, neturinti juridinio asmens teisių, įveža į Lietuvą ar išveža vienkartinę grynųjų pinigų sumą, viršijantią 50,000 litų, arba atitinkamą sumą valiuta, muitinės įstai-gos apie tai turi nedelsdamos pranešti mokesčių policijai, teigiama nutarime.

Kredito ir finansų įstaigos privalės nustatyti kliento tapatybę, reikalaujamos dokumentų. Pinigų prevencijos įstatymo numatytais atvejais duomenys bus pranešami mokesčių policijai ir Lietuvos banko nustatyta tvarka registruojami.

Nutarimas įsigalios nuo 1998 metų sausio 1 dienos.

Eita

„ŠAKIAI“ — Į PAGALBĄ
NELAIMĖLIAMS

Motorlaivis „Šakiai“ — pirmasis Klaipėdos uosto gelbėjimo laivas. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos užsakymu 1987 metais statytą buvusį vidutinį zvejybos laivą pagal Laivyno inžinerijos instituto projektą rekonstravo akcinė bendrovė „Klaipėdos laivų remontas“. Beveik 3 metus trukę rekonstrukcijos darbai kainavo 8 mln. litų.

Šis laivas prieš 4 metus buvo įsigytas iš bankrutavusios valstybinio zvejybos laivyno įmonės „Jūra“.

„Šakiai“ pritaikyti gelbėti nelaimę jūroje patyrusius laivus ir žmones, gesinti gaisrus jūroje ir pakrantėse, surinkti išsileijusius naftos produktus.

Buvusiuose triumuose įrengta 90 kubinių metrų talpos talpa, kurioje bus kaupiami užteršti vandenys. 70 kubinių metrų talpykla skirta naftos produktams. Laivas galės plaukti daugiau kaip dešimties jūros mazgų greičiu.

„Šakiuose“ sumontuota moderni palydovinio ryšio aparatura, jis aprūpintas keturiomis 10 vietų gelbėjimo plaukimo priemonėmis, pripučiamosiomis valtimis, kateriu, naftos surinkimo ir išsiurbimo iš skęstančių laivų, kitomis avarinėmis priemonėmis.

A.†A.
JUOZAS DŪDĖNAS

Gyveno Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė staiga balandžio 7 d., 5:45 val. vak., sulaukęs 73 metus. Gimė Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 49 metus.

Nuliūdę liko: duktė Rasa Gallo su vyru Gianluca ir kiti giminės Lietuvoje.

Laidotuvės privacios.

Nuliūdę: duktė su vyru ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald M.Petkus, tel. 800-994-7600

A.†A.
STASYS KAZLAUSKAS

Gyveno Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1998 m. balandžio 9 d., sulaukęs 85 metų. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 49 m.

Nuliūdę liko: žmona Sofija Zvaginaitė, duktė Adelė Laima, žentas Antanas Liutkus; anūkai Gintaras Liutkus su šeima; Jura Nukuto su šeima; Eglė Noel su šeima; Kanadoje seserys Irena Varankienė su šeima, Natalija Adams su šeima ir broliene Elze Kazlauskienė ir kiti giminės Lietuvoje.

Velionis pašarvotas pirmadienį, balandžio 13 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71st St.

Laidotuvės įvyks antradienį, balandžio 14 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus 10:30 aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, duktė, anūkai, proanūkai, seserys ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald M.Petkus, tel. 800-994-7600.

Mylimai

A.†A.
ALDONAI GRINIENEI-
ADOMĖNIENEI

iškeliauvus į Amžinybę, broliui dr. JURGIUI GIMBUTUI ir jo dukroms DANUTEI, dr. ŽIVILEI, RASAI ir kitiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia —

Aldona ir Vytautas Dabrilos
Ina Nenortienė
Valerija ir Antanas Girniai

Mūsų mielą RINGAILĘ ZOTOVIENĘ, jos brangiam broliui

A.†A.
VYTENIUI E.JONYNUI

mirus, giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

„Dainos“ choras, Juno Beach, FL

A.†A.
VYTENIUI JONYNUI

palikus šį pasaulį, reiškiam nuoširdžią užuojautą jo žmonai IRENAI, dukroms, seserims RINGAILEI ir RASAI ir visiems giminėms.

Jadvyga ir Domas Giedraičiai
Birutė ir Kazys Sekmokai

A.†A.
Inž. VYTENIUI JONYNUI

mirus, reiškiam nuoširdžią užuojautą jo žmonai IRENAI, dukroms LINAI ir KARILEI, seserims RINGAILEI ir RASAI, jų šeimoms ir artimiesiems.

Visa von Braun šeima

Po Baltijos kraštų ir JAV chartijos pasirašymo š.m. sausio 16 d. Washington, DC, iš kairės: Baltų Laisvės lygos atstovė Vašingtone Ann Smith, žurn. Juozas Kojelis, Lietuvos Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas, LB Tarybos ir Baltų Laisvės lygos direktoriai — Angelė Nelsienė ir dr. Zigmantas Brinkas.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Amerikos Lietuvių tarybos Čikagos skyriaus metinė darbo konferencija vyks balandžio 18 d., šeštadienį, 2 val. p.p., Jaunimo centro žemutinėje salėje. Joje dalyvaus ir kalbės Lietuvos gen. konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas, po sveikinimų ir valdybos pranešimų bei diskusijų ALTO veiklos reikalais bus kavutė. Visi maloniai kviečiami dalyvauti — tuo parėsime ALTą, kurio veikla dar yra labai reikalinga.

Kun. Gus (Kazimieras) Kulbis šį sekmadienį, balandžio 19 d., aukos 40 metų kunigystės sukakties Mišias Čikagos Assumption parapijos bažnyčioje (New Orleans ir Illinois Str.). Kun. Kulbis darbuojasi Oregon valstijoje, bet savo pastoracinį darbą pradėjo Čikagoje iš minėtos parapijos.

Sol. Virgilijus Noreika giedos šv. Mišių metu Nekalto M. Marijos Prasidėjimo bažnyčioje balandžio 19 d., 10 val. r. Jam vargonais akompanuos muz. Alvydas Vasaitis. Parapijos klebonas kun. Anthony Puchenski maloniai kviečia esamus ir buvusius parapijiečius bei kitus lietuvius šiose iškilmingose pamaldose dalyvauti.

Marquette Parko namų savininkystės informacinis susirinkimas vakaras, atšauktas kovo 9 d. dėl sniego pūgos, ruošiamas šį penktadienį, balandžio 17 d., 7 val. vak., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, 6820 S. Washtenaw. Visi susidomėję yra kviečiami atsilankyti. Bus ir vaišės.

Lietuvių operos choras šią savaitę pradėjo repetuoti Morton aukštesniosios mokyklos salėje. Netrukus į Čikagą jau atvyksta solistai, solistės ir kiti menininkai iš Lietuvos, o dvi solistės — Aldona Stempuzienė ir Virginija Bruozytė-Milioniene — iš Cleveland, OH. Nuo dabar iki „Čigonų barono“ premjeros sekmadienį, balandžio 26 d., bus intensyviai repetuojama ir ruošiamasi kiekvieną dieną bei vakarą. Pažymėtina, kad bilietai į šią operą eina gan sparčiai ir tikimasi sulaukti gausaus dalyvių skaičiaus. Žinome, kad atvyksta ypač daug svečių iš Clevelando.

Ramona ir Antanas Milisauskai, Kenosha, WI, su laikraščio prenumerata atsiuntė 100 dol. „Draugo“ laikraščio išlaidoms sumazinti. Nuosirdžiai dėkojame.

Elzbieta Katilienė, Chicago, IL, užmokėdama prenumeratos mokestį, pridėjo 75 dol. auką laikraščio leidimo išlaidoms sumazinti. Esame labai dėkingi.

LIETUVIAI „OKUPOUS“ ČIKAGOS VIDURMIESTĮ

Chicago Cultural Center balandžio 22-26 d. skiria lietuvių muzikai, literatūrai, menui, tautiniam šokiui, paskaitoms... Nors lietuvių tautinių šokių ar dainos vienetai yra ne kartą pasirodę Čikagos vidurmiestyje, bet niekuomet ankščiau nebuvo tokiu dideliu mastu. Šis renginys pavadintas „Po pasaulį per savaitę: Vilnius, Lietuva“, o ji ruošia Chicago Department of Cultural Affairs, visą mėnesį skyręs įvairių miestų, bičiulystės ryšiais susijungusių su Čikaga, kultūros apraiškos.

Visos lietuvių programos **balandžio 22-26 d. vyks Chicago Cultural Center patalpose, 78 E. Washington Str.** Raginame tautiečius gausiai dalyvauti. O programa bus tokia:

trečiadienį, bal. 22 d., nuo 5:30 iki 8 val. vak., klasikinės muzikos koncertas su Lietuvos Operos solistais Vytautu Juozapaičiu ir Ramute Tumuliauskaite, akompanuojant pianistams Rokui Zubovui ir Sonatai Deveikytei-Zubovienei (jie taip pat atliks solo koncertą). Po programos — lietuviškos vaišės su „Racine“ ir „Bake for me“ kepyklų dovanotais skanėstais. Koncertas: Preston Bradley salėje, po būvis G.A.R. Rotunda patalpoje;

ketvirtadienį, bal. 23 d., tarp 6-7:30 val. vak., „Streetdancer“ koncertas; vadovuos Kęstutis Stanciuskas. Tai džiazo, modernios ir liaudies muzikos junginys. Koncertas vyks Randolph Cafe patalpoje;

penktadienį, bal. 24 d., 11 val. r., „City in a Suitcase“, programa skirta studentams, moksleiviams, planuojantiems keliauti į Lietuvą. Bus supažindinama su Vilniumi per muziką, meną, žemėlapius, medžiagas, literatūrą ir kt. Paruosė Danas Lapkus, Balzeko Lietuvių kultūros darbuotojas (programa vyks Cassidy Theater);

penktadienį, bal. 24 d., tarp 12:30-2 val. p.p., „Continental Drift“, programa, transliuojama Northwest un-to WNUR-FM (89.3) bangomis, su tradicine ir populiaria muzika iš Vilniaus (museum of Broadcast Communications patalpoje);

šeštadienį, bal. 25 d., 12:30 val. p.p., „Adios“ koncertas (Randolph Cafe); taip pat šeštadienį, 3 val. p.p., Algimanto Kezio fotografijos — skaidrės ir paskaita (Meeting Room patalpoje);

sekmadienį, bal. 26 d., 1 val. p.p., „Dainavos“ ansamblio koncertas (Cassidy Theater), taip pat sekmadienį, 3 val. p.p., tame pačiame teatre — Lietuvos Vyčių tautinių šokių šokėjai.

ŠAUNUS RELIGINĖS MUZIKOS KONCERTAS

Saulėtą ir atšilusią Verbų sekmadienio popietę pusvalandžiui ankščiau atvykę klausytojai jau rado Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos (Čikagoje) automobilių aikštelės užpildytas. Šios parapijos choras, vadovaujamas Antano Lino, pradėjo Verbų sekmadienio koncertų tradiciją prieš 10 metų ir laimėjo pelnytą pripažinimą, ne tik savo parapijiečių, bet ir lietuvių iš plačiosios Čikagos tarpe. Kadangi aš pats tą patį dieną 26 metus rengiau koncertus nelietuvių bažnyčiose, tai negalėdavau šiuose dalyvauti. Su dėkingumu prisimenu, kaip prieš tuziną metų į vieną mano koncertų atsilankė muzikai Linas, Skaistgirys, į kitą muzikologai — Adeodatas Tauragis, Danutė Petrauskaitė, Loretta Venclauskienė ir daug lietuvių. Taigi, mano dalyvavimas Verbų sekmadienio koncerte lietuvių šventovėje buvo pirmutinis ir labai džiaugsmingas.

Koncerto pirmoji dalis buvo kūrinių nuotaikos atžvilgiu patraukliau išdėstyta. Koncertas pradėtas Bortnianskio „Cherubinų giesmė“, kuri Čaikovskio dainiai aranžuota. Po to Gounod „Ecce panis angelorum“ moterų chorui. Nors pirmoji giesmė choriniame skambėjime nebuvo sustingimo, vis dėlto antroji skambėjo laisviau. Gal patį skaidrį Gounod muziką, melodijų natūralus tekėjimas, jų vystymas su dažnesniu gyvų gaidų tekejimu atidarė choristų rezonatorius. Po to skambėjo nepaprastai žavus kūrinyms smuikui solo, tai Svendsen „Romansas“. Nors romansas (kartais serenadomis vadinami) nepriklauso religinės muzikos repertuarui, tačiau šiais laikais mažiau to paisoma (ypač kai vestuvines bažnytines apeigas užplūdo tiek daug estradinio tipo meilės dainų, ne iš tolo neturintį daugybinių elementų). Pirmiausia, pianinui parašytas šio Romanso akompanimentas, ant vargonų profesionaliose Ričardo Soko rankose įgijo itin išbaigtą skambėjimą, o pati muzika savo nuotaikų ir tempų įvairumu su teikė pačiam koncertui labai patraukli, išbalansuotą išpildę. Smuikininkės Lindos Veleckytės grojimas buvo puikus, ypač didžiulius ji gali dešinės rankos valdymu. Po to gėra buvo pasiklausyti ir kuklesnių rėmų giesmės, tvarkingai aranžuotos paties dirginto muz. Lino, tik, gaila, neturinties tikro pavadinimo. Trys posmai, tai moterų, tai mišraus choro pamainomis pagiedoti, skambėjo užtikrintai ir maloniai. Dabar kitas žavių proporcijų Gounod kūrinyms „Parce, Domine“, tikrai gražiai atliktas abiejų menininkų — solistės Margaritos Momkienės ir vargonininko Ričardo Soko. Matyt, nepagailėta laiko susirepetuoti, ypač iš anksto

surenkant įvairias vargonų registracijas, nes, pradedant recitatyvą, girdėjome kone autentišką violončelių tembro įžangą, paskiau lyg visą styginį orkestrą su medinių pučiamųjų melodinėmis frazėmis, duetu pasikeičiančiomis su vokaliste. Solistė skambėjo visuose registruose labai profesionaliai ir ausiai labai maloniai. Jei ant recitatyvo paskutinės gaidos buvo kiek suabejoja, užtat pati arija atliktą užtikrintai. Jos balsas skambėjo šiltai, su menišku išjautimu. Išpūdinga „orkestrinė“ užsklanda. Koncerto pirmąją dalį mišrus choras autoritetinai užbaigė su Beethoven „Ji šlovin amžiai“. Galima nesunkiai nuspėti priežastis, kodėl giesmė kiek nuleista, bet užtat rezultatai labai geri.

Antroji dalis prasidėjo programoje nepažymėtu smuikininkės Veleckytės atliktu Mozart „Ave Verum“. Atliktą gražiai, tik jau kažkieno padaryta aranžuotė — tikras Mozart iškoneveikimas: išleista įžanga ir vargonų interliudas, ir pabaiga, o užuot paskutiniosios, paties Mozarto parašytos, prikerpta kita... Aranžuotės nuo seno yra muzikinės kūrybos dalis. Liszt daugelį Verdi operų „perrašė“ fortepijonui, kaip jo širdis diktavo. Sarasate „perrašė“ Bizet operą „Carmen“, kaip ne per seniausią girdėjome Vilhelmo Čepinskį grojant Čikagoje. Kadai Leopold Stokovskio orkestruotą ir jo paties diriguotą Bach d-moll Toccata kritikavo Romos kritikai, sakydami, kad ji skambėjusi kaip Brahms. Todėl sunku pasakyti, kiek yra per daug ir kada pertengiamą tolerancijos riba. Ilgainiui išsilaiko tik tikros vertybės. Laikas pasakys.

Toliau buvo net trys Dambausko kūrinių, kuriuose visur daug lėtų, ištėtų gaidų, kas koncerto nepakėlė. Vargonai kiek stelbė solisto Vaclovo Momkaus solo „Te sau blaškos“. Šio baritono ypač šiltai praskambėjo aukštosios, gražiai dengtos gaidos. Tik kūrinyse nedėkingai baigiasi, lyg ir pakibdamas ore, neturintis aiškesnės pabaigos. Į Dambausko giesmių tarpą, laimei, įterptas Pergolesi „Quando corpus morietur“. Tai dviejų dalių, gana skirtingų tempų kūrinyse, baigėsi vokališkai išbaigtas „Amen“ ir užtarnavo chorui pelnytą pripažinimą. Smuikas gražiai pajavirino šio kūrinio įžangą. Po kiek staikesnio „Popule Meus“, koncertas užbaigtas „Malda už tėvynę“.

Koncertas buvo tikra dvasinė atgaiva! Koncertą atidarė choro pirmininkas sol. Vaclovas Momkus. Buvęs šios parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas tarė žodį. Jis buvo susirinkusiųjų pasveikintas plojimu ir nemeluotu nuosirdumu. Tik gal būtų teisingiau patį koncertą antrą valandą — skelbtu laiku, kalbas atidedant į galą, o rinkliavą darant pertraukos metu, nes daugelis laukė koncerto pradžios (nuo įžengimo į šventovę) 45 minutes ir daugiau. Pabaigoje klebonas kun. Mykolas Yakaitis ir kun. G. Gudelis padėjo koncerto dalyviams bei atsilankiusiems. Šis koncertas — labai jau gražus ir prasmingas įvadas į Didžiąją savaitę!

Faustas Strolia

Našlių, našliukų ir pavienių klubo susirinkimas šaukiamas balandžio 17 d., 1 valandą popiet, Vytauto Didžiojo šaulių salėje, 2417 W. 43rd. Str. Po susirinkimo bus kavutė.

Toronto vyrų choro „Aras“ koncerto metu Jaunimo centre kovo 26 d. Iš kairės: Praurimė Ragienė, Alma Adamkiene, Birutė Jasaitienė ir Jūratė Budrienė.

IŠEIVIJOS ATEITIS PANEVĖŽIEČIŲ SUSIRINKIME

Pavasarinis Panevėžiečių klubo susirinkimas įvyko kovo 29 d., sekmadienį, 12 val. vidurdienį vienoje Jaunimo centro klasėje. Susirinkimą atidarė ir jam vadovavo pirm. Vladas Paliulionis, sekretoriavo Pranė Masilionienė. Pirmininkas, pasveikinęs narius, gausiai susirinkusius pabendrauti, pranešė, kad neseniai Čikagoje rekolekcijas pravedęs prel. J. Antanavičius prašęs aukų Panevėžio senelių prieglaudai. Valdyba paskyrė 300 dol. Susirinkimas pritarė. Gautas prašymas paremti knygos „Lietuviškasis švietimas Šiaurės Amerikoje“ leidimui. Vienas tos knygos redaktorių, Juozas Masilionis paaiškino, kad tai yra JAV ir Kanados lituanistinių mokyklų istorijos, liudysiančios ateities kartoms apie švietimo darbą išeivijoje. Knygai susirinkimas pasiūlė 200 dol. paramą.

Praėjusio susirinkimo protokolą, parašytą sekr. P. Masilionienės, perskaitė J. Masilionis. Iš pirmininko pranešimo paaiškėjo, kad sąrašuose yra apie 80 narių, visiems prieš susirinkimą siunčiami biuleteniai. Aktyvių, užsimonkančių nario mokestį, dalyvaujančių susirinkimuose, yra apie 65. Iš kasininko K. Rožanskio pranešimo paaiškėjo, kad, nebedarant jokių renginių, vienintelis pajamų šaltinis yra tik nario mokestis.

Susirinkimo centre buvo Juozo Masilionio paskaita „Išeivijai būti ar nebūti? Lietuvai atgavus nepriklausomybę, privatuose pasikalbėjimuose, susirinkimuose bei spaudoje dažnai pasigirsta balsų, kad išeivijos veikla nebėsa prasmes: gvyjeji turi grįžti Lietuvon, mirusius perlaidoti, archyvus perkeldinti, fondus atiduoti, patiemis likti „plikiams kaip tilvikams“. Prelegentas kaip tilvikams“. Jis įrodinėjo kad beveik visos tautos, nepaisant, ar jos nepriklausomos, ar paverptos, turi išeiviją, o ši, susidariusi dėl politinių, ekonominių priežasčių, širdyje nešasi ir paliktosios tėvynės meilę. Ir lietuviai išeiviai, nors pirmieji buvo nemokytai kaimiečiai, kurę parapijas, draugijas, pradėjo leisti laikraščius. Nesilikvidavo, kai 1918-1940 m. buvo Lietuva laisva, padėjo jai. Ir mes, pokario išeivių karta, atvažiuojame į JAV ne kaip į tuščią lauką, o daug kur kaip į mažą Lietuvą: ejo laikraščiai, girdėjosi lietuviškas žodis ir daina per radiją, daugybė lietuviškų parapijų. Ir dabar tebeturime, tai kodėl viso to atsisakyti. Išeivija padarė tai, ko pavergtą Lietuvą negalėjo. Paskaitą baigė simboliniu medžio vaizdu. Ir Lietuvai, išeivijai tos patios kilmės medžiai, augina vaisius. Ką išaugins laisvas Lietuvos me-

dis, teduoda mums dalelę, ką išauginsim mes, duokime. Tik neberaukime pačių medžių. Išeivija Lietuvai daug padėjo, dar daug turės progų ir ateityje padėti.

Po paskaitos buvo svarstomi einamieji reikalai. Pirmininkas pasveikino, kad neseniai Čikagoje rekolekcijas pravedęs prel. J. Antanavičius prašęs aukų Panevėžio senelių prieglaudai. Valdyba paskyrė 300 dol. Susirinkimas pritarė. Gautas prašymas paremti knygos „Lietuviškasis švietimas Šiaurės Amerikoje“ leidimui. Vienas tos knygos redaktorių, Juozas Masilionis paaiškino, kad tai yra JAV ir Kanados lituanistinių mokyklų istorijos, liudysiančios ateities kartoms apie švietimo darbą išeivijoje. Knygai susirinkimas pasiūlė 200 dol. paramą.

Neatsiradus daugiau svarstytinų klausimų, susirinkimas buvo uždarytas, kviečiant pabendrauti ir pasivaikinti Pr. Masilionienės paruoštomis vaišėmis. O laiko ligi „Draugo“ koncerto dar buvo daug, tai ir vaišėms — daug. Paminėtas darbuotojas K. Rožanskas, kuris susirinkimui paruošė klase, o po susirinkimo vėl ją sutvarkė.

P.R.

SKELBIMAI

• **Nuomoma sezonui vasarviete**, prie pat ežero, Union Pier, MI. Tel. 773-776-4755.

• **Tik 46 centai už minutę, skambinant į Lietuvą: 9,9 cento — JAV! Negi atsispirsite tokiam RSL/CYBERLINK pasiūlymui? Lietuvius aptarnauja nuo 1986 m. Nemokėsite nei mėnesinių, nei registracijos mokestių. Jokio papildomo kodo. Teiraukitės lietuviškai 708-386-0556.**

• **„Saulutė“**, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti našlaitiams, invalidams vaikams ir daugiavaikiams šeimoms Lietuvoje. Auksko: Juozas Mikelionis \$120, Gražina Kriaučiūnienė \$300, anonimiškai \$500, dr. Rimvydas Sidrys \$240 (metinė parama berniukui), Laima (Nainytė) ir Vacys Garbonka \$100, Aldona Ješmantienė \$700. Labai ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL, 60089. Tel. (847) 537-7949, tel. arba fax (847) 541-3702. Tax ID #36-3003339.

• **Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai**, per Mažosios Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje auksko: \$100 — Stasys ir Jonė Sulos. Po \$50 — Raminta Mar-

Newberry biblioteka š.m. gegužės 9 d., 11 val. ryte, rengia „Living Treasures“ parodą. Ši paroda rengiama pagerbti žmones, prikeliančius iš užmaršties vertingas ir paprastam skaitytojui mažiau žinomas Newberry bibliotekos knygų kolekcijas. Vienas iš penkių, bibliotekos išrinktų, pagerbti tyrinėtojų yra Illinois universiteto PLB Lituanistikos katedros profesorius Giedrius Subačius, tyrinėjęs garsios Bonaparte kolekcijos lituanistines ir prūsistines knygas. Dalyvausime šiame įdomiame renginyje.

Zarasiškių klubo Čikagoje narių metinis susirinkimas su svarbiais nutarimais ir dviejų kadencijų valdybos bei revizijos komisijų rinkimais, šaukiamas balandžio 16 d., 1 val. p.p., Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės namuose, 2417 W 43rd. Str., Chicago. Visi nariai prašomi dalyvauti.

Maloniai kviečiame atsilankyti į „Grandies“ tradicinį pobuvį „Pasodinom azuolą“ gegužės 2 d., šeštadienį, 6 v.v., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Tėveliai, seneliai, draugai, pažįstami dalyvausite „Grandies“ džiaugsmingoje šventėje. Visų laukiame! Rezervacijom skambinkite: Dalei Trakienei — 708-598-5827.

chertas; Vytautas Mažeika; Janina ir Vincas Dovydaitiai; Paulius Endzelis; dr. Laimutė Griniūtė-Smulkštienė; L. ir Saulė Jonynai. \$40 — Peter Spokas (ne Stukas, kaip bal. 4 d. padėjoje išspausdinta). Po \$30 — Bronius ir Aurelija Polikajai; J.V. Lopatauskas. Po \$25 — Halina Milaknis; Peter Gauronskas; Albertas ir Irena Kereliai; Jonas Markvaldas; Vitalis Šlažas; \$20 — Marija Remienė. Po \$10 — Meilutė Kusek; Vytautas Vizgirda; Jonas Butvila \$5 — dr. Jonas Balys. Dėkodami visiems rėmėjams, kviečiame visuomenę remti lietuvišką švietimą Maž. Lietuvoje, aukas siunčiant: „Karaliaučiaus krašto lietuvių“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL. 60540-7011.

• **„Saulutė“**, Lietuvos našlaitiams, seneliams bei invalidams remti, Daytona Beach, FL, skyrius dėkoja už tokią didelę auką Valei ir Juozui Lizaičiams \$1000 ir D.Šilbajorienei \$20. „Saulutės“ vardu labai ačiū!

ARAS ROOFING

Labai jau džiugios ir talentingos Pasaulio lietuvių centro renginių komiteto moterys tariasi, kaip geriau parvaikinti svečius „Velykų stalo“ vaišėse per Atvelykį, balandžio 19 d., PLC didžiojoje salėje. Vietas reikia rezervuoti tel. 708-448-7436